OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA
BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH
DLA KREDYTOBIORCÓW KREDYTÓW HIPOTECZNYCH
UDZIELANYCH PRZEZ ING BANK ŚLĄSKI S.A.

ustalone uchwałą nr UZ/306/2021 Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej
z dnia 9 listopada 2021 r.

Informacje, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej:

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń	Postanowienia wspólne § 1 ust. 2–4, § 2, § 26 ust. 5, ust. 7–8, § 28, § 29 ust. 3–4, § 32, § 33, § 34 Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych § 3, § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10, § 34 ust. 4, § 35 ust. 1 i 4 Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, §17, § 18, § 34 ust. 4, § 35 ust. 1 i 4 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym § 19, § 21, § 22, § 35 ust. 2, § 36 Ubezpieczenie Assistance Dom § 23, § 24, § 37, § 38

Rodzaj informacji	Numer jednostki redakcyjnej wzorca umowy
Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Postanowienia wspólne § 2, § 26 ust. 5, ust. 7–8, ust. 21, § 28, § 29, § 30, § 31, § 32 ust. 2, § 33 ust. 2, § 34 ust. 2–3 Ubezpieczenie budynków i lokali mieszkalnych § 4, § 6, § 7, § 8, § 9, § 10, § 32, § 33, § 34, § 35 Ubezpieczenie ruchomości domowych i stałych elementów § 12, § 13, § 15, § 16, § 17, § 18, § 34, § 35 Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym § 19, § 20, § 21, § 22, § 32 ust. 3, § 36 Ubezpieczenie Assistance Dom § 23, § 24, § 25, § 37, § 38

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

§ 1

1. Niniejsze ogólne warunki ubezpieczenia, zwane dalej „OWU", mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwany dalej „PZU", z kredytobiorcami kredytów hipotecznych udzielanych przez ING Bank Śląski Spółkę Akcyjną, zwany dalej „Bankiem".
2. Na podstawie OWU i w zależności od wybranego pakietu ubezpieczenia spośród wskazanych poniżej, PZU udziela ochrony w zakresie ubezpieczenia:
   1) lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych jednorodzinnych, budynków mieszkalnych w stadium budowy, garaży lub budowli oraz assistance dom, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 (**Pakiet podstawowy**);
   2) lokali mieszkalnych, budynków mieszkalnych jednorodzinnych, garaży lub budowli oraz assistance dom, ruchomości domowych i stałych elementów oraz odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, z zastrzeżeniem ust. 3 (**Pakiet rozszerzony**).
3. Garaże i budowle mogą być objęte ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadkach wskazanych w § 3 ust. 2 i 3.
4. W przypadku ubezpieczenia budynku mieszkalnego w stadium budowy ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje ubezpieczenia assistance dom.
5. W porozumieniu z Ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe lub odbiegające od ustalonych w OWU. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających od ustalonych w OWU, OWU mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi postanowieniami.
6. PZU zobowiązany jest przedstawić Ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
7. W sprawach nieuregulowanych w OWU do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 2

Przez użyte w OWU pojęcia, należy rozumieć:

1) **akty terroryzmu** – działania indywidualne lub grupowe skierowane przeciwko ludności lub mieniu; ich celem jest osiągnięcie skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych lub społecznych przez wprowadzenie chaosu, zastraszenie ludności, dezorganizację życia publicznego;
2) **amatorskie uprawianie sportu** – rekreacyjne uprawianie sportu jako formy wypoczynku lub w celu utrzymania lub regeneracji zdrowia; nie obejmuje wyczynowego uprawiania sportu;
3) **awaria drzwi zewnętrznych** – nagłe i niezależne od woli Ubezpieczonego:
   a) zacięcie się zamka, zaklinowanie się złamanego klucza lub innego urządzenia otwierającego w zamku lub zniszczenie zamka przez osoby trzecie w taki sposób, że otwarcie drzwi do miejsca ubezpieczenia nie jest możliwe bez interwencji ślusarza,
   b) zatrzaśnięcie się drzwi, z wyłączeniem drzwi balkonowych w taki sposób, że Ubezpieczony pozostaje na zewnątrz miejsca ubezpieczenia, a klucze lub inne urządzenia otwierające znajdują się wewnątrz miejsca ubezpieczenia;
4) **awaria instalacji** – wynikające z przyczyny zewnętrznej lub wewnętrznej nagłe, niespodziewane i niezależne od woli Ubezpieczonego uszkodzenie instalacji elektrycznej, wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania, wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które powoduje zaprzestanie jej działania lub nieprawidłowość działania, co wiąże się z powstaniem lub możliwością powstania szkód w mieniu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia;
5) **biżuteria:**
   a) przedmioty osobistego użytku przeznaczone do ozdoby ciała lub stroju człowieka, do wykonania których użyto metali szlachetnych lub półszlachetnych, kamieni szlachetnych, lub półszlachetnych,
   b) okulary i zegarki na rękę;
6) **bójka** – starcie trzech albo więcej osób wzajemnie zadających sobie razy, z których każda występuje w podwójnym charakterze – jako napadnięty i napastnik;
7) **budowla** – następujące obiekty budowlane w stadium użytkowania:
   a) ogrodzenie wraz z bramą oraz elementami zamontowanymi na stałe (na przykład skrzynką na listy, siłownikiem i napędem do bramy),
   b) nawierzchnia placów i podjazdów,
   c) szambo,
   d) przydomowa oczyszczalnia ścieków,
   e) przydomowy zbiornik na gaz płynny lub paliwa płynne,
   f) lekka konstrukcja do przechowywania mienia (na przykład szopa, domek narzędziowy, skrzynia ogrodowa, wiata),
   g) służące do dekoracji, rekreacji lub utrzymania porządku: posągi, grille murowane, fontanny, studnie, oczka wodne, jacuzzi, baseny murowane, pergole, altanki, śmietniki, ule, budy, kojce dla psów oraz związane z podłożem: wyposażenie placów zabaw, donice,
   h) instalacje wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które znajdują się poza budynkiem w obrębie posesji (na przykład instalacja wodna, gazowa, elektryczna, oświetleniowa lub nawadniająca, przyłącza, kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne);
8) **budynek** – obiekt budowlany trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadający fundamenty i dach wraz ze stałymi elementami oraz elementami zewnętrznymi;
9) **budynek mieszkalny** – budynek przeznaczony na cele mieszkalne;
10) **budynek mieszkalny jednorodzinny** – budynek mieszkalny w zabudowie pojedynczej, bliźniaczej lub szeregowej, w stadium użytkowania, w którym nie są wydzielone pomieszczenia przeznaczone na cele mieszkalne, stanowiące odrębną nieruchomość lub będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu wraz z pomieszczeniem gospodarczym poza budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, w tym również budynek mieszkalny, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza lub zawodowa, o ile jego powierzchnia przeznaczona na taką działalność nie przekracza 30% jego powierzchni całkowitej;
11) **budynek mieszkalny w stadium budowy** – nowo wznoszony budynek mieszkalny jednorodzinny, a także rozbudowa lub nadbudowa będącego już w stadium użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinnego, przy czym przyjmuje się, że:
   a) rozpoczęcie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje z chwilą podjęcia prac przygotowawczych na terenie budowy, w szczególności wytyczenia geodezyjnego budynku w terenie, wykonania niwelacji terenu, zagospodarowania terenu wraz z budową tymczasowych obiektów, wykonania przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy, nadbudowy lub rozbudowy,
   b) zakończenie budowy, nadbudowy lub rozbudowy następuje w dniu pierwszego zamieszkania lub rozpoczęcia użytkowania – w przypadku budynku nowo wznoszonego i zakończenia prac – w przypadku nadbudowy lub rozbudowy;
12) **Centrum Pomocy** – jednostka działająca na rzecz PZU, do której Ubezpieczony lub osoba działająca w jego imieniu zobowiązana jest zgłosić telefonicznie zajście zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową w celu uzyskania pomocy w ramach ubezpieczenia assistance dom; jednostka ta działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu; informacja o numerach telefonów Centrum Pomocy dostępna jest w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku, a także zawarta jest w polisie;
13) **choroba przewlekła** – choroba o długotrwałym przebiegu, trwająca zwykle miesiącami lub latami, niezależnie od tego czy wymagała interwencji medycznej, czy też nie;
14) **czynności życia prywatnego** – czynności dotyczące sfery prywatnej, nie związane z aktywnością zawodową i pozostające bez związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, pracą zarobkową, praktyczną nauką zawodu poza siedzibą szkoły; czynnościami życia prywatnego nie jest w szczególności wykonywanie działalności gospodarczej, wolnego zawodu, pełnienie funkcji w związkach, zrzeszeniach, organizacjach społecznych lub politycznych oraz we wspólnotach mieszkaniowych;
15) **dewastacja** – umyślne zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia przez osoby trzecie, w tym w związku z usiłowaniem lub dokonaniem kradzieży z włamaniem z wyłączeniem graffiti; PZU nie ponosi odpowiedzialności w ramach dewastacji za utratę mienia, które uległo zaborowi w celu jego przywłaszczenia;
16) **dokument tożsamości** – imienny dokument identyfikujący Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we

wspólnym gospodarstwie domowym: dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, legitymacja szkolna, legitymacja studencka;

17) **dziecko** – syn, córka, dziecko przysposobione, pasierb, pasierbica albo dziecko przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego;
18) **dzieła sztuki** – przedmioty, ich części, zespoły, kolekcje, skatalogowane zbiory, które mają wartość kolekcjonerską, zabytkową, artystyczną lub są świadectwem minionej epoki lub zdarzenia:
    a) oryginalne dzieła plastyczne: obrazy, rzeźby, grafiki,
    b) oryginalne dzieła rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej,
    c) wytwory sztuki ludowej i rękodzieła,
    d) rękopisy, książki i inne materiały bibliofilskie,
    e) numizmaty lub pamiątki historyczne (przedmioty z epoki, które upamiętniają wydarzenia historyczne czy działalność wybitnych osób lub instytucji),
    f) urządzenia, środki transportu oraz maszyny i narzędzia świadczące o kulturze materialnej, charakterystyczne dla dawnych form gospodarki;
19) **dym i sadza** – zawiesina cząsteczek, która powstała w wyniku:
    a) spalania i wydobywa się z urządzeń znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, eksploatowanych zgodnie z przeznaczeniem i przepisami technicznymi oraz przy sprawnym działaniu urządzeń wentylacyjnych,
    b) ognia, niezależnie od miejsca jego powstania;
20) **eksplozja** – wybuch, który polega na wyzwoleniu się gazów, pyłów lub pary i jest wywołany ich właściwością rozprzestrzeniania się; w odniesieniu do naczyń ciśnieniowych i innych tego rodzaju zbiorników warunkiem uznania szkody za spowodowaną eksplozją jest, aby ściany tych naczyń i zbiorników uległy rozdarciu i spowodowały ujście gazów, pyłów, pary lub cieczy; za spowodowane eksplozją uważa się też szkody powstałe wskutek implozji, które polegają na uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;
21) **elementy zewnętrzne** – elementy znajdujące się na zewnątrz: na murach, dachach, oknach, drzwiach lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu i trwale do nich przymocowane, w szczególności:
    a) rynny i rury spustowe,
    b) zabudowy balkonów, zabudowy tarasów,
    c) balustrady,
    d) parapety,
    e) markizy,
    f) instalacje wraz z urządzeniami oraz osprzętem, które nie są budowlą lub stałymi elementami (na przykład instalacja odgromowa, oświetlenie zewnętrzne, kolektory słoneczne, instalacja fotowoltaiczna, w skład której wchodzą panele fotowoltaiczne);
22) **garaż** – nie służący do prowadzenia działalności gospodarczej budynek w stadium użytkowania, przeznaczony do parkowania pojazdów mechanicznych;
23) **grad** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;
24) **graffiti** – zamieszczone na przedmiocie ubezpieczenia napisy, rysunki lub symbole, a także zabrudzenia przedmiotu ubezpieczenia farbą lub inną substancją – w sposób niezgodny z przepisami prawa i wbrew woli Ubezpieczonego;
25) **huk ponaddźwiękowy** – fala uderzeniowa wytworzona przez statek powietrzny poruszający się z prędkością większą od prędkości dźwięku;
26) **huragan** – wiatr o prędkości nie mniejszej niż 13,8 m/s ustalanej przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, zwany dalej „IMiGW", którego działanie wyrządza masowe szkody; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW wystąpienie huraganu stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź bezpośrednim sąsiedztwie;
27) **instalacja:**
    a) instalacja centralnego ogrzewania,
    b) instalacja elektryczna,
    c) instalacja kanalizacyjna,
    d) instalacja wodna,
    e) instalacja gazowa,
    f) instalacja telefoniczna,
    g) instalacja sieciowa,
    h) instalacja antenowa, z wyłączeniem anten telewizyjnych i anten radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego i trwale z nimi związanych,
    i) instalacja przeciwkradzieżowa,
    j) instalacja przeciwpożarowa,
    k) instalacja domofonu, videodomofonu,
    l) instalacja solarna,
    m) instalacja fotowoltaiczna,
    n) instalacja drenażowa,
    o) instalacja zraszająca,
    p) instalacja oświetleniowa,
    q) każda inna niż wymieniona w lit. a–p instalacja służąca do prawidłowej eksploatacji lub do używania zgodnie z przeznaczeniem lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu, a także posesji, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny lub budynek mieszkalny w stadium budowy;
28) **koszty nabycia produktów spożywczych, które uległy rozmrożeniu** – udokumentowane koszty poniesione w celu nabycia produktów spożywczych, które uległy rozmrożeniu, tj. utraciły przydatność do spożycia w wyniku podwyższenia się temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym znajdującym się w miejscu ubezpieczenia stanowiącym lokal mieszkalny lub budynek mieszkalny jednorodzinny, w związku ze zdarzeniem ubezpieczeniowym;
29) **koszty naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych** – udokumentowane koszty poniesione w celu naprawy uszkodzonych lub zniszczonych wskutek kradzieży z włamaniem następujących stałych elementów trwale związanych z miejscem ubezpieczenia stanowiącym lokal mieszkalny lub budynek mieszkalny jednorodzinny stolarki okiennej i drzwiowej wraz z oszkleniami i zamknięciami, krat, rolet antywłamaniowych, czujek, sygnalizatorów, innych elementów zabezpieczeń przeciwkradzieżowych;
30) **koszty poszukiwania przyczyny zalania** – koszty materiałów i robocizny poniesione w celu:
    a) odnalezienia elementów instalacji wodnej, kanalizacyjnej, centralnego ogrzewania lub jej osprzętu, których uszkodzenie lub wada było bezpośrednią przyczyną zalania,
    b) przywrócenia stanu sprzed powstania szkody, tj. naprawy stałych elementów zniszczonych lub uszkodzonych wskutek poszukiwania przyczyny zalania oraz usunięcia uszkodzeń lub wad w instalacji wodnej, kanalizacyjnej lub centralnego ogrzewania lub jej osprzęcie;

31) **koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody** – koszty usunięcia zanieczyszczeń, koszty wywozu elementów niezdatnych do użytku (odpadów) wraz z kosztami ich składowania lub utylizacji oraz koszty rozbiórki i demontażu elementów niezdatnych do użytku;
32) **kradzież z włamaniem** – zabór cudzego mienia w celu przywłaszczenia, którego sprawca dokonał lub usiłował dokonać:
   a) po usunięciu zabezpieczeń – przy użyciu siły lub narzędzi – pozostawiając na tych zabezpieczeniach ślady, które stanowią dowód użycia siły lub narzędzi lub
   b) po otwarciu zamków kluczem oryginalnym lub innym urządzeniem otwierającym (na przykład pilotem), które zdobył w wyniku kradzieży z włamaniem do innego pomieszczenia lub pojazdu albo w wyniku rozboju, lub
   c) po pokonaniu zamka mechaniczno-elektronicznego lub elektronicznego systemu zamykania bramy, jeśli pozostały dowody bezprawnej obecności lub działania sprawcy (na przykład utrwalone nagranie z kamery, zabezpieczone przez policję inne dowody);
33) **kredytobiorca** – osoba fizyczna, osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, wspólnicy spółki cywilnej, spółka jawna albo spółka partnerska, która zawarła z Bankiem umowę o kredyt hipoteczny;
34) **kredyt hipoteczny** – kredyt hipoteczny, kredyt budowlano-hipoteczny, pożyczka hipoteczna, kredyt korporacyjny, kredyt konsolidacyjny dla przedsiębiorców, kredyt w ramach linii kredytowej dla przedsiębiorców, pożyczka dla przedsiębiorców albo gwarancja bankowa (na zlecenie przedsiębiorcy) – udzielane kredytobiorcy przez Bank zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami kredytowymi;
35) **lawina** – gwałtowne zsuwanie się lub staczanie mas śniegu, lodu, błota, skał lub kamieni ze zboczy górskich;
36) **lokal mieszkalny** – nie służące do prowadzenia działalności gospodarczej, znajdujące się w budynku mieszkalnym wyodrębnione pomieszczenie wraz ze stałymi elementami, przeznaczone na cele mieszkalne, stanowiące odrębną nieruchomość albo będące przedmiotem spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, wraz z przynależnymi i przeznaczonymi do wyłącznego użytku ubezpieczonego:
   a) pomieszczeniem gospodarczym poza tym lokalem,
   b) pomieszczeniem garażowym lub miejscem postojowym;
37) **miejsce postojowe** – znajdujące się w budynku mieszkalnym miejsce wraz ze stałymi elementami, w stadium użytkowania, przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
38) **miejsce ubezpieczenia** – w ubezpieczeniu:
   a) budynków i lokali mieszkalnych – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w umowie ubezpieczenia: lokal mieszkalny, budynek mieszkalny jednorodzinny, budynek mieszkalny w stadium budowy, garaż, budowla wraz posesją, na której znajduje się ten budynek, garaż lub budowla,
   b) ruchomości domowych i stałych elementów – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w umowie ubezpieczenia i będący w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego: lokal mieszkalny (z wyłączeniem pomieszczenia garażowego i miejsca postojowego), budynek mieszkalny jednorodzinny – w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe i stałe elementy,
   c) assistance dom – znajdujący się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazany w umowie ubezpieczenia i będący w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie tytułu prawnego: lokal mieszkalny (z wyłączeniem pomieszczenia gospodarczego poza tym lokalem, pomieszczenia garażowego i miejsca postojowego), budynek mieszkalny jednorodzinny (z wyłączeniem pomieszczenia gospodarczego poza budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym);
39) **mienie służbowe** – przenośny sprzęt elektroniczny, telefony komórkowe, które pracodawca przekazał Ubezpieczonemu do używania na podstawie dokumentu nakładającego odpowiedzialność materialną na korzystającego z tego mienia;
40) **mienie wypożyczone** – przedmioty, które zostały wypożyczone lub oddane Ubezpieczonemu do używania przez:
   a) operatora sieci telefonicznej, internetowej lub telewizyjnej,
   b) organizację sportową lub społeczną,
   c) wypożyczalnię,
   o ile zostało to udokumentowane;
41) **nadbudowa** – podwyższenie istniejącego budynku przeznaczonego na cele mieszkalne, przy niezmienionej powierzchni zabudowanej, liczonej po obrysie tego budynku;
42) **nagłe zachorowanie** – powstały w sposób nagły stan chorobowy zagrażający życiu lub zdrowiu, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
43) **nieszczęśliwy wypadek** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony niezależnie od swej woli, doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
44) **ogień** – ogień, który przedostał się poza palenisko lub powstał bez paleniska i rozprzestrzenił się o własnej sile;
45) **opad** – deszcz, topniejący śnieg, lód lub grad, które powodują zalanie przedmiotu ubezpieczenia;
46) **osoba bliska** – małżonek, konkubent, konkubina, wstępny, zstępny, brat, siostra, ojczym, macocha, pasierb, pasierbica, teść, teściowa, zięć, synowa, przysposobiony, przysposabiający, pozostający pod opieką lub przyjęty na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego i opiekuńczego;
47) **osoba niesamodzielna** – osoba zamieszkująca z Ubezpieczonym, która ze względu na podeszły wiek, zły stan zdrowia lub wady wrodzone nie jest w stanie samodzielnie zaspokajać swoich potrzeb i wymaga stałej opieki;
48) **osoba trzecia** – każda osoba nie będąca Ubezpieczającym lub Ubezpieczonym;
49) **osoba wyznaczona** – osoba wskazana przez Ubezpieczonego w czasie rozmowy telefonicznej z konsultantem Centrum Pomocy, zamieszkała na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; dla potrzeb OWU wskazanie takiej osoby jest równoznaczne z upoważnieniem jej do sprawowania opieki nad dziećmi Ubezpieczonego i osobami niesamodzielnymi w sytuacjach, o których mowa w § 24 ust. 2 pkt 1–3;
50) **osuwanie się ziemi** – nie spowodowane działalnością ludzką zsuwanie się ziemi po stoku;
51) **palna konstrukcja** – konstrukcja budynku, w której:
   a) ściany nośne wykonane są z elementów drewnianych lub
   b) pokrycie dachowe wykonane jest z drewna, trzciny, słomy lub tworzywa sztucznego;
52) **papiery wartościowe** – czeki, weksle, obligacje, akcje, konosamenty, akredytywy dokumentowe i inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę;

53) **piorun** – bezpośrednie wyładowanie atmosferyczne na ubezpieczony przedmiot pozostawiające ślady tego zdarzenia;
54) **polisa** – dokument potwierdzający zawarcie umowy ubezpieczenia z zastosowaniem OWU;
55) **pomieszczenie garażowe** – wydzielone pomieszczenie w budynku mieszkalnym jednorodzinnym albo w budynku mieszkalnym wraz ze stałymi elementami – przeznaczone do parkowania pojazdów mechanicznych;
56) **pomieszczenie gospodarcze poza lokalem mieszkalnym** – piwnica, pralnia domowa, suszarnia, strych i inne pomieszczenia gospodarcze znajdujące się poza ubezpieczonym lokalem mieszkalnym; do pomieszczeń gospodarczych nie zalicza się zabudowanych korytarzy;
57) **pomieszczenie gospodarcze poza budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym** – piwnica, pralnia, suszarnia i inne pomieszczenia gospodarcze poza ubezpieczonym budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym znajdujące się w budynku na terenie tej samej posesji, na której znajduje się ubezpieczony budynek mieszkalny jednorodzinny;
58) **pomoc domowa** – każda osoba (np. gosposia, ogrodnik, opiekunka do dzieci, osoba sprawująca opiekę nad osobą niepełnosprawną, osoba sprawująca opiekę nad psem) wykonująca powierzone prace pomocnicze w gospodarstwie domowym na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej zawartej z Ubezpieczonym;
59) **posesja** – będąca w posiadaniu Ubezpieczonego, na podstawie tytułu prawnego, nieruchomość gruntową, na której znajduje się budynek mieszkalny jednorodzinny, budynek mieszkalny w stadium budowy, garaż, budowla;
60) **powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego** – powierzchnia wszystkich pomieszczeń znajdujących się w lokalu mieszkalnym, a w szczególności pokoi, kuchni, przedpokoi, korytarzy, łazienek; za powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego nie uważa się powierzchni balkonów, tarasów, loggii, antresoli oraz powierzchni pomieszczeń gospodarczych poza lokalem mieszkalnym, pomieszczeń garażowych oraz miejsc postojowych; powierzchnię użytkową lokalu mieszkalnego ustala się w zależności od wysokości pomieszczenia i w przypadku wysokości pomieszczenia:
    a) powyżej 2,20 m – przyjmuje się 100% powierzchni,
    b) od 1,40 m do 2,20 m – przyjmuje się 50% powierzchni,
    c) poniżej 1,40 m – nie wlicza się tej powierzchni do powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego;
61) **powódź** – zalanie terenów wskutek:
    a) podniesienia się poziomu wody w korytach wód płynących lub stojących,
    b) spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,
    c) podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych (cofka);
    d) deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMiGW; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 PZU stwierdza na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania lub w bezpośrednim sąsiedztwie;
62) **przepięcie** – nagła zmiana napięcia w instalacji elektrycznej;
63) **przenośny sprzęt medyczny** – narzędzie, przyrząd, aparat do:
    a) diagnozowania, zapobiegania, monitorowania, leczenia lub łagodzenia przebiegu chorób,
    b) kompensowania urazów lub upośledzeń,
    c) badania, zastępowania lub modyfikowania budowy anatomicznej,
    d) prowadzenia procesu fizjologicznego;
64) **psy agresywne** – psy ras uznawanych za agresywne na podstawie obowiązujących przepisów prawa polskiego: amerykański pit bull terier, pies z Majorki (Perro de Presa Mallorquin), buldog amerykański, dog argentyński, pies kanaryjski (Perro de Presa Canario), tosa inu, rottweiler, akbash dog, anatolian karabash, moskiewski stróżujący, owczarek kaukaski;
65) **rabunek** – zabór ubezpieczonego mienia dokonany:
    a) z zastosowaniem przemocy fizycznej albo groźby natychmiastowego jej użycia lub z doprowadzeniem osoby do nieprzytomności lub bezbronności,
    b) przez sprawcę, który z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia, doprowadził osobę posiadającą klucze do lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego, stanowiącego miejsce ubezpieczenia i zmusił ją do otworzenia tego lokalu lub budynku albo sam je otworzył kluczami zrabowanymi,
    c) poprzez przywłaszczenie lub wyłudzenie mienia dokonane z użyciem podstępu wobec osób małoletnich, niedołężnych – będących w podeszłym wieku lub nie w pełni sprawnych,

    przy czym PZU odpowiada za szkody powstałe w następstwie rabunku bez względu na to, czy był on dokonany w miejscu ubezpieczenia, czy też poza nim;
66) **Regulamin** – właściwe regulaminy świadczenia usług drogą elektroniczną;
67) **remont** – wykonanie robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych wykraczających poza zakres bieżącej konserwacji, polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego;
68) **rozbudowa** – powiększenie powierzchni zabudowanej będącego już w stadium użytkowania budynku mieszkalnego jednorodzinnego;
69) **ruchomości domowe** –w szczególności:
    a) meble, z wyłączeniem mebli wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
    b) sprzęt gospodarstwa domowego, z wyłączeniem sprzętu gospodarstwa domowego przeznaczonego do zamontowania lub obudowania w meblach wbudowanych lub zamontowanych na stałe,
    c) elementy dekoracji wnętrz nie zamontowane na stałe,
    d) przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria,
    e) gotówka,
    f) odzież i inne przedmioty osobistego użytku,
    g) zapasy gospodarstwa domowego,
    h) sprzęt audiowizualny (w tym również anteny telewizyjne i anteny radiowe zainstalowane na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego i trwale z nim związane), komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, aparaty telefoniczne,
    i) sprzęt biurowy,
    j) mienie służbowe,
    k) mienie wypożyczone,
    l) sprzęt turystyczny, ogrodniczy i sportowy,
    m) drony,
    n) wózki dziecięce, wózki inwalidzkie, rowery, hulajnogi,
    o) części zamienne do samochodów, motocykli i motorowerów oraz ich dodatkowy osprzęt,
    p) rośliny doniczkowe,

q) zwierzęta domowe;

70) **sporty wysokiego ryzyka** – następującą aktywność sportową, która wymaga ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi, działania w warunkach dużego ryzyka, często zagrożenia życia:
   a) sporty motorowe, jazda na quadach,
   b) sporty motorowodne, w tym narciarstwo wodne,
   c) szybownictwo, baloniarstwo, skoki ze spadochronem, BASE jumping, lotniarstwo, paralotniarstwo, motolotniarstwo, pilotowanie samolotów silnikowych,
   d) wspinaczkę wysokogórską, skalną i skałkową, speleologię przy użyciu sprzętu zabezpieczającego lub asekuracyjnego lub wymagającą użycia takiego sprzętu,
   e) rafting (spływ rzeczny) i wszystkie jego odmiany,
   f) canyoning (pokonywanie koryta rzeki przy wykorzystaniu następujących technik: wspinaczki, pływania, nurkowania),
   g) nurkowanie przy użyciu specjalistycznego sprzętu (scuba diving), nurkowanie na zatrzymanym oddechu (free diving), nurkowanie wrakowe i jaskiniowe,
   h) żeglarstwo morskie, śródlądowe, wędkarstwo morskie,
   i) surfing, windsurfing, kitesurfing, wakeboarding,
   j) jazdę na nartach zjazdowych lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami zjazdowymi,
   k) narciarstwo ekstremalne: skialpinizm, zjazdy ekstremalne, freestyle,
   l) jazda na skuterach śnieżnych i innych pojazdach czy urządzeniach (airboarding – zjazd na śnieżnej poduszce powietrznej, snake gliss – zjazd na sankach gąsienicowych, snowtrikke – zjazd na śnieżnej hulajnodze),
   m) icesurfing (żeglarstwo lodowe),
   n) snowboarding ekstremalny: freeride, snowboarding wysokogórski, snowboarding prędkościowy, skoki i ewolucje snowboardowe, snowkite (deska lub narty i żagiel),
   o) snowcross, boardercross (zjazd na torze z przeszkodami), snowscooting (zjeżdżanie na maszynie będącej połączeniem snowboardu, BMX-a i skutera),
   p) skoki na linie (bungee jumping, dream jumping),
   r) sztuki walki i sporty obronne,
   s) jeździectwo,
   t) maratony,
   u) kolarstwo górskie, downhill (jazda rowerem na czas po stromych, naturalnych stokach),
   w) parkour – pokonywanie przeszkód stojących na drodze w jak najprostszy i najszybszy sposób,
   z) udział w polowaniach na zwierzęta z użyciem broni palnej lub pneumatycznej;

71) **sprzęt biurowy** – znajdujące się w miejscu ubezpieczenia i wykorzystywane do pracy zarobkowej wykonywanej przez Ubezpieczonego lub osobę bliską Ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym: komputery stacjonarne wraz z monitorami, komputery przenośne, drukarki, skanery, telefony stacjonarne, faksy, meble;

72) **stałe elementy:**
   a) elementy zamontowane lub wbudowane na stałe wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku, w szczególności:
      – meble wykonane na wymiar wraz z zamontowanym w nich sprzętem gospodarstwa domowego,
      – wykładziny: ścian, podłóg, schodów, sufitów, słupów,
      – kominki,
      – schody wewnętrzne, antresole, podwieszane sufity,
      – tynki, powłoki malarskie,
      – wewnętrzne ścianki działowe,
      – stolarka okienna lub drzwiowa wraz z oszkleniami i zamknięciami,
      – instalacje wraz z urządzeniami oraz osprzętem (na przykład umywalki, zlewy, wanny, kabiny prysznicowe, brodziki, piece, grzejniki, podgrzewacze wody, gniazda wtyczkowe, włączniki),
      – lustra wmontowane w ścianach,
   b) elementy, o których mowa w lit. a, które nie zostały jeszcze zamontowane lub wbudowane na stałe,
   c) trwale związane z lokalem mieszkalnym, budynkiem: urządzenia klimatyzacyjne, urządzenia wentylacyjne, pompy ciepła, kraty, żaluzje, rolety, czujki, sygnalizatory, instalacja monitoringu wraz z urządzeniami oraz osprzętem (na przykład kamera wraz z rejestratorem), inne elementy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych i zabezpieczeń przeciwpożarowych,
   d) domofon, wideodomofon – wraz z instalacją;

73) **stopień zużycia technicznego** – wskaźnik zużycia mienia, wynikający z okresu jego eksploatacji, trwałości zastosowanych materiałów, jakości wykonanych robót budowlanych, instalacyjnych lub elektrycznych, sposobu użytkowania oraz prowadzonej gospodarki remontowej, wykonanych napraw;

74) **suma gwarancyjna** – w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym wskazana w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do wszystkich zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia;

75) **suma ubezpieczenia** – w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych lub ruchomości domowych i stałych elementów wskazana w umowie ubezpieczenia kwota stanowiąca górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do każdego zdarzenia ubezpieczeniowego zaistniałego w okresie ubezpieczenia; jeżeli umowa ubezpieczenia przewiduje limit odpowiedzialności PZU z tytułu określonych szkód, wówczas limit ten stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU z tytułu tych szkód;

76) **szkoda:**
   a) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych, ruchomości domowych i stałych elementów – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia; nie obejmuje utraconych korzyści Ubezpieczonego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie przedmiotu ubezpieczenia,
   b) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
      – utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy poszkodowanego, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy,
      – śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia poszkodowanego, w tym także utracone korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;

77) **szkoda całkowita** – naruszenie bądź zniszczenie elementów konstrukcyjnych budynku mieszkalnego, w którym znajduje się ubezpieczony lokal mieszkalny, miejsce postojowe, pomieszczenie gospodarcze poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenie garażowe, w stopniu uniemożliwiającym dalsze:
   a) zamieszkiwanie tego lokalu mieszkalnego bez zagrożenia życia lub zdrowia lokatorów,
   b) korzystanie z tego miejsca lub pomieszczenia zgodnie z jego przeznaczeniem i nie dające się naprawić albo

powodujące unicestwienie tego lokalu mieszkalnego, miejsca postojowego, pomieszczenia gospodarczego poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenia garażowego;

78) **śnieg i lód** – naturalny opad w postaci śniegu lub lód oddziaływujący swoim ciężarem bezpośrednio na ubezpieczony przedmiot albo mogący spowodować przewrócenie się pod wpływem jego ciężaru drzew lub innych sąsiadujących obiektów na ubezpieczony przedmiot – powodując uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego przedmiotu;
79) **trzęsienie ziemi** – naturalne, gwałtowne wstrząsy skorupy ziemskiej;
80) **Ubezpieczający**: kredytobiorca, który zawarł z PZU umowę ubezpieczenia;
81) **Ubezpieczony:**
    a) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych, w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów oraz w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
        – kredytobiorca albo
        – inna osoba fizyczna nie będąca kredytobiorcą, będąca właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, stanowiącego zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytobiorcy przez Bank kredytu hipotecznego, wskazana przez Ubezpieczającego, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia,
    b) w ubezpieczeniu assistance dom:
        – kredytobiorca albo
        – inna osoba fizyczna nie będąca kredytobiorcą, będąca właścicielem (współwłaścicielem) albo posiadaczem, na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego, stanowiącego zabezpieczenie spłaty udzielonego kredytobiorcy przez Bank kredytu hipotecznego, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia;
82) **uderzenie pojazdu** – bezpośrednie uderzenie w ubezpieczony przedmiot przez pojazd mechaniczny lub szynowy, jego część lub przewożony w nim ładunek;
83) **umowa direct** – umowa ubezpieczenia zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość, tj. za pośrednictwem usługi bankowości elektronicznej lub telefonicznej Banku;
84) **umowa o kredyt** – umowa o udzielenie kredytu hipotecznego, kredytu budowlano-hipotecznego, pożyczki hipotecznej, kredytu korporacyjnego, kredytu konsolidacyjnego dla przedsiębiorców, kredytu w ramach linii kredytowej dla przedsiębiorców, pożyczki dla przedsiębiorców, umowa zlecenia o udzielenie gwarancji bankowej;
85) **unicestwienie** – całkowite zniszczenie lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu lub budowli w takim stopniu, że nie jest możliwa ich naprawa albo odbudowa, a jego odtworzenie wymaga usunięcia pozostałości i wzniesienia nowego lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu lub budowli;
86) **upadek statku powietrznego** – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek ich części lub przewożonego ładunku;
87) **upadek drzew lub masztów** – przewrócenie się drzew lub masztów lub oderwanie się i upadek ich części na ubezpieczony przedmiot; przez maszty należy rozumieć również słupy energetyczne, kominy, latarnie;
88) **urządzenie transportu osobistego** – urządzenie konstrukcyjne przeznaczone do poruszania się pieszych, napędzane siłą mięśni lub za pomocą silnika elektrycznego, którego szerokość w ruchu nie przekracza 0,9 m (na przykład hulajnoga, hulajnoga elektryczna);
89) **wartość w stadium budowy** – wartość nowa budynku mieszkalnego w stadium budowy na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia powiększona o koszty robót budowlanych, instalacyjnych, elektrycznych, planowanych do wykonania w okresie budowy wskazanym w umowie o kredyt;
90) **wartość nowa** – wartość odpowiadająca kosztom przywrócenia ubezpieczonego mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszonego oraz:
    a) dla lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu, budowli – wartość, odpowiadająca kosztom naprawy lub odbudowy, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe,
    b) dla stałych elementów – wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, określona z uwzględnieniem dotychczasowej konstrukcji, wymiarów i standardów wykończenia oraz przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe,
    c) dla ruchomości domowych – wartość, odpowiadająca kosztom naprawy lub nabycia (wytworzenia) nowego przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe;

    wartość, która odpowiada kosztom naprawy lub odbudowy, o której mowa w lit. a oraz b, określona jest zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych, stosowanych w budownictwie; przy określaniu wartości, o której mowa w lit. a oraz b, PZU uwzględnia również koszty transportu, montażu, demontażu;
91) **wartość rynkowa**:
    a) dla lokalu mieszkalnego – wartość odpowiadająca iloczynowi powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego i średniej ceny rynkowej 1 m2 w miejscowości lub dzielnicy miasta, w której znajduje się miejsce ubezpieczenia, w odniesieniu do lokalu mieszkalnego o podobnych parametrach, standardzie wykończenia i porównywalnym stanie technicznym, z uwzględnieniem przynależnego do tego lokalu pomieszczenia

gospodarczego poza tym lokalem mieszkalnym i pomieszczenia garażowego;
b) dla miejsca postojowego – wartość odpowiadająca średniej cenie rynkowej miejsca postojowego o podobnych parametrach i porównywalnym stanie technicznym w miejscowości lub dzielnicy miasta, w której znajduje się miejsce ubezpieczenia;

92) **wartość rzeczywista** – wartość nowa pomniejszona o wartość stanowiącą iloczyn stopnia zużycia technicznego i wartości nowej;

93) **wiek budynku** – różnicę pomiędzy rokiem, w którym Ubezpieczony zawiera umowę ubezpieczenia i rokiem budowy budynku, przy czym za rok budowy budynku uważa się:
a) w przypadku budynku mieszkalnego jednorodzinnego – rok, w którym został dopuszczony po raz pierwszy do użytkowania na podstawie prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, przy czym w przypadku budynku mieszkalnego w stadium budowy polegającej na jego rozbudowie lub nadbudowie – rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy; jeżeli rok wydania prawomocnej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie lub rok prawomocnego zawiadomienia o zakończeniu budowy nie są znane, rok budowy określa się jako rok pierwszego zamieszkania budynku mieszkalnego jednorodzinnego,
b) w przypadku budynku mieszkalnego w stadium budowy nowo wznoszonego – rok, w którym Ubezpieczony zawiera umowę ubezpieczenia;

94) **wyczynowe uprawianie sportu** – uprawianie dyscyplin sportowych polegające na regularnym uczestniczeniu w treningach w klubie, związku lub stowarzyszeniu sportowym, przy jednoczesnym udziale we współzawodnictwie sportowym (zawody, mecze, turnieje lub inne imprezy o charakterze sportowym) lub udziale w sportowych obozach kondycyjnych, czy szkoleniowych – w celu nauki i doskonalenia umiejętności w danej dyscyplinie sportowej i osiągania w niej coraz lepszych wyników; obejmuje również zawodowe uprawianie sportu;

95) **zalanie** – działanie pary, wody lub innych cieczy, na skutek:
a) awarii instalacji wodnej (w tym pompy wodnej), instalacji: wodno – kanalizacyjnej, klimatyzacyjnej, centralnego ogrzewania:
b) cofnięcia się wody lub ścieków z sieci kanalizacyjnej;
c) zaprzestania prawidłowego działania urządzeń domowych, przerw w dostawie prądu, uszkodzenia akwarium lub łóżka wodnego;
d) nieumyślnego pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów zamontowanych na instalacji;
obejmuje również zalanie spowodowane przez osoby trzecie wodą lub inną cieczą, która pochodzi spoza miejsca ubezpieczenia;

96) **zamek mechaniczno – elektroniczny** – zamek, którego uruchamianie następuje przy zastosowaniu systemu elektronicznego;

97) **zamek wielopunktowy** – zamek powodujący ryglowanie skrzydła drzwi w ościeżnicy w kilku odległych od siebie miejscach;

98) **zamek wielozastawkowy** – zamek posiadający przynajmniej dwie ruchome zastawki służące do blokowania zasuwki zamka; ilość zastawek w zamku można ustalić na podstawie nacięć profilowanych w kluczu;

99) **zapadanie się ziemi** – obniżenie terenu z powodu zawalenia się naturalnych, podziemnych pustych przestrzeni w gruncie;

100) **zdarzenie ubezpieczeniowe** –
a) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 5, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
b) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów – niezależne od woli Ubezpieczonego zdarzenie przyszłe i niepewne o charakterze nagłym, określone w § 14, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
c) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym – działanie lub zaniechanie, w wyniku którego zostaje wyrządzona szkoda objęta zakresem ubezpieczenia,
d) w ubezpieczeniu assistance dom – awarię drzwi zewnętrznych, awarię instalacji, zdarzenie losowe, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, przepięcie, dewastację, kradzież z włamaniem, nieszczęśliwy wypadek lub nagłe zachorowanie;

101) **zwierzęta domowe** – udomowione: psy, koty, chomiki, świnki morskie, papugi, kanarki, żółwie, ryby akwariowe, fretki, szynszyle, myszoskoczki, myszy, szczury, króliki z wyłączeniem trzymanych w celach hodowlanych lub handlowych.

UBEZPIECZENIE BUDYNKÓW I LOKALI MIESZKALNYCH

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 3

1. Z zastrzeżeniem ust. 2–4, przedmiot ubezpieczenia mogą stanowić znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) osoby wskazanej w polisie jako Ubezpieczony albo przysługującego jej spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej, i stanowiące zabezpieczenie spłaty udzielonego przez Bank kredytu hipotecznego:
   1) lokal mieszkalny;
   2) budynek mieszkalny jednorodzinny;
   3) budynek mieszkalny w stadium budowy;
   4) garaż;
   5) budowla.
2. Garaż może być ubezpieczony wyłącznie w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest również w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego znajdującego się na terenie tej samej posesji, na której znajduje się ten garaż.
3. Budowla może być objęta ochroną ubezpieczeniową wyłącznie w przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest również w zakresie ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego znajdującego się na terenie tej samej posesji, na której znajduje się ta budowla.
4. Wraz z ubezpieczeniem budynku mieszkalnego w stadium budowy i w tym samym zakresie ubezpieczone są również materiały budowlane, instalacyjne, elektryczne, przeznaczone do wbudowania lub zamontowania w tym budynku, składowane na terenie posesji, na której znajduje się ten budynek.

ZWROT KOSZTÓW

§ 4

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez Ubezpieczonego koszty:

1) poszukiwania przyczyny zalania – wyłącznie w ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy, obejmującego zakresem szkody powstałe w następstwie zalania; koszty te pokrywane są także w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego objętego ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym, jeżeli w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego w ramach tej samej umowy ubezpieczenia ochroną objęty jest lokal mieszkalny, budynek mieszkalny jednorodzinny w zakresie szkód powstałych w następstwie zalania oraz odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym oraz
2) uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.

2. PZU zwraca koszty, o których mowa:
1) w ust. 1 pkt 1 – w granicach sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub budynku mieszkalnego w stadium budowy;
2) w ust. 1 pkt 2 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia, którego dotyczy zdarzenie ubezpieczeniowe, nie więcej jednak niż 5% tej sumy ubezpieczenia.

3. Jeżeli koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU pokrywa 50% poniesionych kosztów.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 5

1. W ubezpieczeniu lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego PZU odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
1) zdarzeń losowych: ognia, piorunu, powodzi, śniegu i lodu, zalania, opadu, gradu, huraganu, eksplozji, osuwania się ziemi, zapadania się ziemi, lawiny, upadku statku powietrznego, uderzenia pojazdu, huku ponaddźwiękowego, trzęsienia ziemi, dymu i sadzy, upadku drzew lub masztów;
2) aktów terroryzmu;
3) przepięcia;
4) dewastacji;
5) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1-4.

2. W ubezpieczeniu budynku mieszkalnego w stadium budowy oraz garażu PZU odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
1) zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1;
2) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, których mowa w pkt 1.

3. W ubezpieczeniu budowli PZU odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
1) zdarzeń losowych wymienionych w ust. 1 pkt 1;
2) przepięcia;
3) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w pkt 1-2.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 6

1. PZU nie odpowiada za szkody:
1) wyrządzone umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności;
2) wyrządzone umyślnie przez osobę, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym;
3) górnicze, w rozumieniu prawa górniczego;
4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, strajków lub niepokojów społecznych;
5) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
6) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
7) będące następstwem decyzji administracyjnej;
8) powstałe w środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu.

2. PZU nie odpowiada również za szkody powstałe wskutek:
1) prowadzenia prac budowlanych bez ich zgłoszenia odpowiedniemu organowi, bez uzyskania pozwolenia lub bez projektu wykonanego przez uprawnionego specjalistę, o ile takie zgłoszenie, pozwolenie lub projekt są wymagane przepisami prawa, chyba że brak zgłoszenia, brak pozwolenia lub brak projektu nie miały wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
2) zawilgocenia pomieszczeń z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania, kanalizacyjnej, klimatyzacyjnej lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, a także kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
3) przenikania wód podziemnych, chyba że przenikanie to nastąpiło wskutek powodzi, deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 ustalonym przez IMiGW; w przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW wystąpienie deszczu o współczynniku wydajności co najmniej 4 stwierdza się na podstawie stanu faktycznego i rozmiaru szkód w miejscu ich powstania bądź w bezpośrednim sąsiedztwie;
4) przemarzania elementów konstrukcyjnych, budynków mieszkalnych jednorodzinnych, budynków mieszkalnych w stadium budowy, garaży, budowli;
5) zapadania się ziemi powstałego w związku z prowadzonymi robotami ziemnymi;
6) pokrycia ubezpieczonego mienia graffiti;
7) zabrudzenia, odbarwienia, odspojenia, zagrzybienia tynków zewnętrznych lub elewacji na skutek opadu, oblania wodą lub inną cieczą na skutek ruchu pojazdów;
8) upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa.

3. Z zastrzeżeniem § 32, PZU nie odpowiada również za szkody powstałe wskutek:
1) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych przedmiotów ubezpieczenia oraz ich okresowych kontroli, jeżeli obowiązek ich wykonywania należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
2) pęknięcia rur lub osprzętu instalacji w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba

że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;

3) zalania wskutek opadu:
   a) poprzez niezamknięte, nieszczelne lub niezabezpieczone: okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia, uszczelnienia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
   b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
4) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

4. Ponadto PZU nie odpowiada za szkody wyrządzone przez Ubezpieczonego pozostającego w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

5. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęta instalacja fotowoltaiczna, w skład której wchodzą panele fotowoltaiczne o łącznej mocy przekraczającej 20 kW.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 7

1. Sumę ubezpieczenia określa się:
1) dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego:
   a) jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek budynku mieszkalnego jednorodzinnego o konstrukcji niepalnej nie przekracza 40 lat albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego o konstrukcji palnej nie przekracza 20 lat – w wartości nowej,
   b) jeżeli w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia wiek wymienionych w lit. a budynków mieszkalnych jednorodzinnych przekracza wartości wskazane w lit. a – w wartości rzeczywistej;
2) dla budynku mieszkalnego w stadium budowy – w wartości w stadium budowy;
3) dla lokalu mieszkalnego – w wartości rynkowej.

2. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego oraz garażu, w granicach sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego ustala się limit odpowiedzialności dla garażu w wysokości 10% sumy ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, jednak nie więcej niż 40 000 zł.

3. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest w zakresie ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz garażu, w granicach sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego ustala się limit odpowiedzialności dla garażu w wysokości 10% sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego, jednak nie więcej niż 40 000 zł.

4. W przypadku, gdy umowa ubezpieczenia zawierana jest w zakresie ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz budowli, w granicach sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego ustala się limit odpowiedzialności dla budowli w wysokości 5% sumy ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego, jednak nie więcej niż 20 000 zł.

5. Po zakończeniu budowy, do wyboru przez Ubezpieczającego:
   a) suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz składka ubezpieczeniowa ustalana jest przez Ubezpieczającego ponownie w porozumieniu z Bankiem (agentem ubezpieczeniowym PZU), na podstawie zawartej nowej umowy ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego albo
   b) suma ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego oraz składka ubezpieczeniowa pozostają w dotychczasowej wysokości, Ubezpieczający nie zawiera nowej umowy ubezpieczenia i budynek ten zostaje ubezpieczony jako budynek mieszkalny jednorodzinny.

6. Jeżeli w danym rocznym okresie ubezpieczenia nastąpi wzrost wartości ubezpieczonego mienia, spowodowany m.in. przeprowadzonymi pracami modernizacyjnymi lub remontowymi, wzrostem rynkowych cen ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może podwyższyć sumę ubezpieczenia.

7. Do skutecznego podwyższenia sumy ubezpieczenia konieczne jest zawarcie umowy ubezpieczenia z nową wysokością sumy ubezpieczenia. W takim przypadku Ubezpieczający i PZU rozwiąże dotychczasową umowę ubezpieczenia z dniem zawarcia nowej umowy ubezpieczenia. Zmieniona suma ubezpieczenia obowiązuje od następnego dnia po dniu zawarcia nowej umowy ubezpieczenia.

8. Jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpi spadek wartości ubezpieczonego mienia, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia. Zmniejszenia sumy ubezpieczenia może także z tej samej przyczyny dokonać jednostronnie PZU, zawiadamiając o tym jednocześnie Ubezpieczającego i Ubezpieczonego. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą zmniejszenie wysokości składki począwszy od pierwszego dnia miesiąca, w którym Ubezpieczający złożył wniosek o zmniejszenie sumy ubezpieczenia lub w którym PZU zawiadomił Ubezpieczającego i Ubezpieczonego o jednostronnym zmniejszeniu tej sumy.

9. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego, z uwzględnieniem zasad określonych w ust. 1-4, i jest wskazana w umowie ubezpieczenia.

10. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów, o których mowa w § 4 i § 34 ust. 3, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wypłaconą kwotę.

USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 8

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności, o których mowa w § 34 ust. 3, oraz z zastosowaniem następujących zasad dla:
1) lokalu mieszkalnego:
   a) w przypadku szkody całkowitej – według wartości rynkowej,
   b) w przypadku innego rodzaju szkód – według wartości nowej;
2) budynku mieszkalnego jednorodzinnego:
   a) ubezpieczonego w wartości nowej – według wartości nowej,
   b) ubezpieczonego w wartości rzeczywistej – według wartości rzeczywistej;
3) budynku mieszkalnego w stadium budowy – według wartości w stadium budowy;
4) garażu oraz budowli – według wartości rzeczywistej.

2. W przypadku ubezpieczenia lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość odszkodowanie przysługuje również z tytułu szkód w elementach wspólnych budynku mieszkalnego, w którym znajduje się ten lokal, według procentowego udziału w częściach wspólnych nieruchomości.

§ 9

1. Z zastrzeżeniem ust. 5, wysokość odszkodowania z tytułu ubezpieczenia lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, budowli, garażu, ustala się na podstawie kosztorysu sporządzonego przez PZU:
   1) w eksperckim systemie kosztorysowania robót i obiektów budowlanych lub
   2) w oparciu o cenniki budowlane opracowane przez podmioty wyspecjalizowane w zakresie budownictwa.
2. Z zastrzeżeniem ust. 5, w porozumieniu z Ubezpieczonym wysokość odszkodowania może zostać ustalona na podstawie:
   1) rachunków za odbudowę lub naprawę przedmiotu ubezpieczenia, potwierdzonych:
      a) kosztorysem powykonawczym sporządzonym przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy, zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe lub
      b) specyfikacją zakresu wykonanych robót sporządzoną przez podmiot dokonujący odbudowy lub naprawy – w przypadku szkody, której wysokość przed uwzględnieniem stopnia zużycia technicznego nie przekracza kwoty 10.000 zł lub
   2) kosztorysu odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym sporządzonym zgodnie z zasadami kalkulacji i ustalania cen robót budowlanych, elektrycznych i instalacyjnych stosowanych w budownictwie, uwzględniającym dotychczasową konstrukcję i wymiary mienia oraz standard wykończenia, przy zastosowaniu takich samych lub najbardziej zbliżonych materiałów, przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe.
3. Rachunki i kosztorysy, o których mowa w ust. 2, PZU weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów przedmiotu ubezpieczenia, zakresu robót i użytych materiałów.
4. W odniesieniu do kosztów naprawy powłok malarskich lub lakierniczych ścian, podłóg, sufitów i schodów znajdujących się wewnątrz lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, budynku mieszkalnego w stadium budowy, garażu nie uwzględnia się stopnia zużycia technicznego.
5. W przypadku szkody całkowitej w lokalu mieszkalnym, w tym w pomieszczeniu gospodarczym poza lokalem mieszkalnym, pomieszczeniu garażowym, wysokość odszkodowania jest ustalana według ceny 1 m2 powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego. W przypadku szkody całkowitej w miejscu postojowym wysokość odszkodowania jest ustalana według ceny miejsca postojowego, przyjmowanej do ustalenia wartości rynkowej tego miejsca postojowego.

§ 10

1. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
   1) uwzględnia się wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym ubezpieczonym mieniu;
   2) nie uwzględnia się:
      a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej przedmiotu ubezpieczenia,
      b) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą.
2. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia jego ustalenia, za wyjątkiem szkód udokumentowanych rachunkiem za odbudowę lub naprawę, potwierdzonym kosztorysem powykonawczym, specyfikacją zakresu wykonanych robót lub kosztorysem odbudowy lub naprawy dokonanej systemem gospodarczym, o których mowa w § 9 ust. 2 pkt 2.

UBEZPIECZENIE RUCHOMOŚCI DOMOWYCH I STAŁYCH ELEMENTÓW

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

§ 11

Z zastrzeżeniem § 12 i § 15, przedmiotem ubezpieczenia mogą być ruchomości domowe i stałe elementy będące przedmiotem prawa własności (współwłasności) Ubezpieczonego albo będące w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego ruchomości domowe i stałe elementy znajdujące się w miejscu ubezpieczenia, tj. jeżeli zostały Ubezpieczonemu wypożyczone lub oddane do używania i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez Ubezpieczonego.

§ 12

1. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
   1) karty płatnicze;
   2) papiery wartościowe;
   3) bilety komunikacji miejskiej, karty do telefonów, karty uprawniające do korzystania z usług;
   4) dokumenty, z wyłączeniem dokumentów tożsamości;
   5) dzieła sztuki;
   6) rękopisy;
   7) trofea myśliwskie;
   8) kamienie szlachetne, półszlachetne lub syntetyczne, szlachetne substancje organiczne, które nie są wyrobami użytkowymi oraz metale szlachetne w złomie lub sztabach;
   9) przedmioty zgromadzone w ilościach wskazujących na ich handlowe przeznaczenie lub służące do prowadzenia działalności gospodarczej, z wyłączeniem sprzętu biurowego;
   10) dane i dokumenty przechowywane w komputerach, tabletach, telefonach lub wymiennych nośnikach danych;
   11) klucze do zamków w budynkach lub innych obiektach nie wskazanych w umowie ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia oraz klucze i inne przyrządy do otwierania zamków w pojazdach;
   12) rośliny doniczkowe utrzymywane w celach hodowlanych lub handlowych;
   13) zwierzęta inne niż zwierzęta domowe;
   14) pojazdy lądowe, które podlegają obowiązkowej rejestracji, jednostki pływające inne niż napędzane siłą mięśni, statki powietrzne inne niż: lotnie, motolotnie, paralotnie, balony, spadochrony, latawce, modele latające, drony;
   15) przenośny sprzęt medyczny;
   16) paliwa w stanie ciekłym, gazowym lub stałym;
   17) oprogramowania z wyłączeniem systemu operacyjnego, który jest integralną częścią komputera.
2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również:
   1) gotówka, przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria, znaczki filatelistyczne, jeżeli:

a) Ubezpieczony nie mieszka na stałe w lokalu mieszkalnym lub budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe lub oddaje go do używania osobie trzeciej,
b) do ich zaginięcia doszło w czasie akcji ratowniczej,
c) nieobecność Ubezpieczonego i osoby bliskiej Ubezpieczonego pozostającej z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym w lokalu mieszkalnym lub budynku mieszkalnym jednorodzinnym, w którym znajdują się ubezpieczone ruchomości domowe, trwała dłużej niż 3 miesiące;

2) znajdujące się na balkonie lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego, na tarasie lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w pomieszczeniu gospodarczym poza lokalem mieszkalnym, w pomieszczeniu gospodarczym poza budynkiem mieszkalnym, w pomieszczeniu garażowym: gotówka, przedmioty ze srebra, złota, platyny lub palladu, monety, biżuteria, rośliny i zwierzęta, mienie służbowe, sprzęt biurowy, sprzęt audiowizualny (z wyłączeniem anten telewizyjnych i anten radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego i trwale z nim związanych), komputerowy, fotograficzny, instrumenty muzyczne, aparaty telefoniczne.

ZWROT KOSZTÓW

§ 13

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego PZU pokrywa poniesione przez Ubezpieczonego, lub osobę bliską ubezpieczonego pozostającą z Ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym, koszty:
1) nabycia produktów spożywczych, które uległy rozmrożeniu;
2) naprawy uszkodzonych lub zniszczonych zabezpieczeń przeciwkradzieżowych – w odniesieniu do ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów w zakresie szkód powstałych w następstwie kradzieży z włamaniem;
3) uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody.

2. PZU zwraca koszty, o których mowa:
1) w ust. 1 pkt 1 – w granicach sumy ubezpieczenia, nie więcej jednak niż do wysokości 300 zł;
2) w ust. 1 pkt 2 – w granicach sumy ubezpieczenia;
3) w ust. 1 pkt 3 – w granicach sumy ubezpieczenia ustalonej w umowie ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia, którego dotyczy zdarzenie ubezpieczeniowe.

3. Jeżeli koszty uprzątnięcia miejsca ubezpieczenia po zaistnieniu szkody dotyczą mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego i jednocześnie nie jest możliwe ich przyporządkowanie do danej części mienia, PZU pokrywa poniesione koszty w takiej proporcji, w jakiej pozostaje wartość mienia ubezpieczonego do łącznej wartości mienia ubezpieczonego i nieubezpieczonego. Jeżeli ustalenie proporcji nie jest możliwe, PZU pokrywa 50% poniesionych kosztów.

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 14

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, PZU odpowiada za szkody powstałe w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia w następstwie:
1) w ubezpieczeniu ruchomości domowych:
a) zdarzeń losowych wymienionych w § 5 ust. 1 pkt 1,
b) kradzieży z włamaniem,
c) rabunku,
d) przepięcia,
e) dewastacji,
f) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w lit. a–e;
2) w ubezpieczeniu stałych elementów:
a) kradzieży z włamaniem,
b) rabunku,
c) akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami, o których mowa w lit. a–b.

2. PZU odpowiada za szkody powstałe w następstwie rabunku bez względu na to, czy był on dokonany w miejscu ubezpieczenia wskazanym w umowie ubezpieczenia, czy też w innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 15

1. PZU odpowiada również za szkody w ruchomościach domowych i stałych elementach będących przedmiotem prawa własności (współwłasności) osób bliskich osoby wskazanej w polisie jako Ubezpieczony, pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym, albo będące w posiadaniu osób bliskich na podstawie innego tytułu prawnego, tj. jeżeli zostały osobie bliskiej wypożyczone lub oddane do używania i jest to potwierdzone stosowną umową zawartą w tym zakresie przez osobę bliską.

2. PZU odpowiada względem osób, o których mowa w ust. 1, w takim samym zakresie, jak wobec Ubezpieczonego.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 16

1. PZU nie odpowiada za szkody, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1–3, 6–8, ust. 2 pkt 2 , 3, 5, 6, 8, ust. 4 oraz za szkody:
1) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków lub niepokojów społecznych;
2) powstałe w wyniku udziału Ubezpieczonego lub osoby bliskiej Ubezpieczonego, o której mowa w § 15, w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg.

2. Z zastrzeżeniem § 32 ust. 1 i 2, PZU nie odpowiada również za szkody powstałe w następstwie:
1) niewykonania określonych przepisami prawa przeglądów technicznych miejsca ubezpieczenia oraz jego okresowych kontroli, jeżeli obowiązek ich wykonywania należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tych obowiązków nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
2) pęknięcia rur lub osprzętu instalacji w wyniku zamarznięcia wody lub innej cieczy spowodowanego nieutrzymywaniem właściwej temperatury w pomieszczeniach, jeżeli obowiązek utrzymywania właściwej temperatury w pomieszczeniach należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
3) zalania wskutek opadu:
a) poprzez niezamknięte, nieszczelne lub niezabezpieczone: okna, drzwi lub inne otwory, jeżeli obowiązek ich zamknięcia, uszczelnienia lub zabezpieczenia należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,
b) poprzez niekonserwowane lub nienależycie konserwowane: dach, ściany, balkony, tarasy, okna, jeżeli

obowiązek ich konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego,

c) upadku masztu spowodowanego jego niekonserwowaniem lub nienależytym konserwowaniem, jeżeli obowiązek jego konserwacji należał do Ubezpieczonego, chyba że niedopełnienie tego obowiązku nie miało wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego.

3. PZU nie odpowiada za szkody powstałe w następstwie:
1) zalania wskutek opadu ruchomości domowych znajdujących się na balkonach, tarasach i loggiach, z wyłączeniem anten telewizyjnych i radiowych zainstalowanych na zewnątrz lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego;
2) przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych;
3) kradzieży z włamaniem innej niż polegającej na pokonaniu przez sprawce zabezpieczeń, o których mowa w § 33.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 17

1. Sumę ubezpieczenia dla ruchomości domowych i stałych elementów określa się;
1) w wysokości 25% sumy ubezpieczenia dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego i lokalu mieszkalnego, nie więcej jednak niż 100 000 zł – z tytułu szkód w ruchomościach domowych i stałych elementach powstałych w następstwie zdarzeń losowych, o których mowa w § 14 ust.1 pkt 1 lit. a;
2) w wysokości 10% sumy ubezpieczenia dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego i lokalu mieszkalnego, nie więcej jednak niż 50 000 zł – z tytułu szkód w ruchomościach domowych i stałych elementach powstałych w następstwie ryzyk, o których mowa w § 14 ust.1 pkt 1 lit. b–f oraz pkt 2.

2. Suma ubezpieczenia jest określana przez Ubezpieczającego z uwzględnieniem zasady określonej w ust. 1 i jest wskazana w umowie ubezpieczenia.

3. Po wypłacie odszkodowania lub kosztów, o których mowa w § 13 i § 34 ust. 3, suma ubezpieczenia nie ulega pomniejszeniu o wypłaconą kwotę.

USTALANIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

§ 18

1. Wysokość odszkodowania ustala się w kwocie odpowiadającej wysokości poniesionej szkody, nie wyższej jednak niż suma ubezpieczenia wskazana w umowie ubezpieczenia. Wysokość odszkodowania ustala się według wartości nowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Z zastrzeżeniem ust. 6, wysokość odszkodowania dla ruchomości domowych ustala się:
1) w przypadku całkowitego zniszczenia lub utraty przedmiotu ubezpieczenia – w wysokości odpowiadającej średniej wartości przedmiotu tego samego lub najbardziej zbliżonego rodzaju, tej samej lub najbardziej zbliżonej marki, typu oraz o tych samych lub najbardziej zbliżonych parametrach, przy uwzględnieniu średnich cen obowiązujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe;
2) w przypadku uszkodzenia przedmiotu ubezpieczenia – w wysokości kosztów naprawy, tj. odpowiednio do zakresu uszkodzeń spowodowanych zdarzeniem ubezpieczeniowym według średnich cen zakładów usługowych na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe albo na podstawie rachunku lub kosztorysu powykonawczego wraz ze specyfikacją wykonanych robót, albo w wysokości określonego w porozumieniu z Ubezpieczonym procentowego ubytku wartości uszkodzonego przedmiotu ubezpieczenia.

3. Wysokość odszkodowania dla stałych elementów ustala się:
1) według zasad określonych w ust. 2, jeżeli naprawa uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia nie wymaga przeprowadzenia prac budowlanych lub remontowych oraz w przypadku utraty przedmiotu ubezpieczenia;
2) według zasad określonych w § 9 ust. 1–4, jeżeli naprawa uszkodzonego lub zniszczonego przedmiotu ubezpieczenia wymaga przeprowadzenia prac budowlanych lub remontowych.

4. Przedłożone rachunki lub kosztorysy powykonawcze wraz ze specyfikacją wykonanych robót, o których mowa w ust. 3 pkt 2, PZU weryfikuje w zakresie zgodności ze stanem faktycznym: wysokości poniesionych kosztów, dotychczasowych wymiarów ubezpieczonych przedmiotów, zakresu robót i użytych materiałów.

5. W przypadku następujących ruchomości domowych wysokość odszkodowania ustala się:
1) dla gotówki – według jej nominalnej wartości; pieniądze stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania;
2) dla monet – według wartości złomu; jeżeli monety stanowią prawny środek płatniczy, a ich nominalna wartość jest wyższa od wartości złomu, wysokość odszkodowania ustala się wówczas według wartości nominalnej tych monet; monety stanowiące walutę obcą przelicza się na złote polskie według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu ustalenia odszkodowania;
3) dla zwierząt domowych w przypadku:
a) utraty (w tym śmierci) – w przeciętnej wartości zwierzęcia tej samej rasy i tego samego gatunku, ustalonej przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe,
b) kosztów leczenia, kosztów uśpienia z konieczności – na podstawie rachunku za leczenie zwierzęcia lub jego uśpienie z konieczności, w Polsce. PZU zwraca Ubezpieczonemu koszty, maksymalnie do kwoty, która odpowiada średniej cenie wykonania tego typu usługi na terenie, na którym została ona wykonana;
4) dla roślin doniczkowych – przeciętnej wartości rośliny doniczkowej tego samego gatunku i odmiany oraz takiej samej lub podobnej wielkości, ustalonej przy uwzględnieniu średnich cen występujących na terenie, na którym wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe;
5) dla przedmiotów ze srebra, złota, platyny lub palladu i biżuterii – według kosztów naprawy, wytworzenia lub nabycia nowego przedmiotu tego samego lub podobnego rodzaju;
6) dla kluczy do drzwi zewnętrznych, które prowadzą do miejsca ubezpieczenia – według kosztów odtworzenia kompletu kluczy łącznie z kosztami wymiany zamków.

6. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania:
1) uwzględnia się:
a) wartość pozostałości po uszkodzonym lub zniszczonym przedmiocie ubezpieczenia,
b) w przedmiotach stanowiących komplet lub tworzących jedną całość – ubytek wartości jakiemu uległa całość lub komplet pod warunkiem, że nie ma możliwości rekonstrukcji całości lub kompletu przez zakup, dorobienie lub uzupełnienie utraconych elementów;

2) nie uwzględnia się:
   a) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, artystycznej, zabytkowej lub pamiątkowej ubezpieczonego mienia oraz kosztów modernizacji i ulepszeń,
   b) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub materiałów potrzebnych do przywrócenia stanu istniejącego przed szkodą, z zastrzeżeniem pkt 1 lit. b.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ W ŻYCIU PRYWATNYM

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 19

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna osoby wskazanej w umowie ubezpieczenia jako Ubezpieczony, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub w związku z posiadanym mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest ona zobowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej.

2. Odpowiedzialność cywilna osoby wskazanej w umowie ubezpieczenia jako Ubezpieczony związana z posiadaniem lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, garażu, budowli – może dotyczyć tylko posiadanego przez nią na podstawie tytułu prawnego, znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz wskazanego w umowie ubezpieczenia jako miejsce ubezpieczenia dla ubezpieczenia lokali i budynków mieszkalnych, tego lokalu, budynku, garażu lub budowli, a także szkód powstałych w związku z posiadaniem posesji, na której znajduje się ten budynek, garaż lub budowla. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe na terenie chodnika położonego bezpośrednio przy granicy posesji, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, wskutek nieuprzątnięcia lub nienależytego uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż tej posesji.

3. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna osoby bliskiej osoby wskazanej w umowie ubezpieczenia jako Ubezpieczony pozostającej z nią we wspólnym gospodarstwie domowym, gdy w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego lub posiadanym mieniem służącym wykonywaniu czynności życia prywatnego, w następstwie czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) jest ona zobowiązana do naprawienia szkody wyrządzonej osobie trzeciej, przy czym odpowiedzialność cywilna związana z posiadaniem przez tę osobę bliską lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego, garażu, budowli dotyczy wyłącznie lokalu, budynku, garażu, budowli wraz z posesją, o których mowa w ust. 2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody powstałe na terenie chodnika, o którym mowa w ust. 2.

4. Przedmiotem ubezpieczenia jest również odpowiedzialność cywilna pomocy domowej wobec osób trzecich za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego (odpowiedzialność cywilna deliktowa) wyrządzone podczas wykonywania powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym prowadzonym w lokalu lub budynku, o którym mowa w ust. 2.

5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody wyrządzone w następstwie rażącego niedbalstwa.

6. Ochroną ubezpieczeniową objęte są w szczególności szkody wyrządzone:
   1) wskutek posiadania lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego łącznie ze szkodami wodno-kanalizacyjnymi;
   2) wskutek posiadania lub używania ruchomości domowych, w tym urządzeń gospodarstwa domowego, roweru, urządzeń transportu osobistego, wózka inwalidzkiego lub dziecięcego;
   3) przez posiadane zwierzęta domowe;
   4) wskutek amatorskiego uprawiania sportu;
   5) wskutek użytkowania do celów rekreacyjnych zdalnie sterowanych (bezzałogowych): modeli pojazdów, modeli statków wodnych, modeli latających, w tym dronów, jeżeli ciężar tych modeli nie przekracza 5 kg;
   6) wskutek działania w wolontariacie;
   7) wskutek opieki nad dziećmi, osobami niepełnosprawnymi oraz innymi osobami;
   8) krótkotrwałym (do 90 dni) używaniem pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem podczas wyjazdów turystycznych, służbowych, integracyjnych lub podczas nauki.

7. Niezależnie od odpowiedzialności cywilnej, o której mowa w ust. 1–6, w ramach sumy gwarancyjnej PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe w okresie ubezpieczenia spowodowane bezpośrednim działaniem wody lub innej cieczy, która wydostała się z instalacji centralnego ogrzewania, klimatyzacyjnej, wodnej, kanalizacyjnej lub urządzeń domowych bezpośrednio z nimi współpracujących, gdy bezpośrednie źródło powstania tych szkód znajduje się w lokalu mieszkalnym, budynku mieszkalnym jednorodzinnym lub garażu wskazanym w umowie ubezpieczenia.

8. Z odpowiedzialności PZU, o której mowa w ust.7, wyłączone są szkody:
   1) powstałe wskutek siły wyższej;
   2) wyrządzone z winy umyślnej:
      a) Ubezpieczonego,
      b) osób, o których mowa w ust. 1–4.

9. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 7, nie obejmuje szkód wyrządzonych osobom, o których mowa w ust. 1–4.

10. Do zakresu ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 7, mają zastosowanie postanowienia § 20 ust. 1 pkt 4, 9, 10, 11, 14, 22, 24, § 20 ust. 4, § 21, § 34, § 35 oraz § 36.

11. PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ustawowej osób, o których mowa w ust. 1–4, określonej przepisami prawa polskiego, z zastrzeżeniem postanowień OWU.

12. Warunkiem odpowiedzialności PZU jest zajście zdarzenia ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.

13. Ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna za szkody będące następstwem zdarzenia ubezpieczeniowego, które zaszło na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 20

1. PZU nie odpowiada za szkody:
   1) wyrządzone umyślnie;
   2) wyrządzone osobie bliskiej osoby fizycznej wskazanej w polisie jako Ubezpieczony pozostającej z nią we wspólnym gospodarstwie domowym;
   3) wyrządzone pomocy domowej podczas wykonywania przez nią powierzonych prac pomocniczych w gospodarstwie domowym;
   4) wyrządzone w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji

psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
5) wyrządzone przez posiadane zwierzęta inne niż zwierzęta domowe, z wyłączeniem szkód wyrządzonych wskutek posiadania pasieki do 5 uli;
6) wyrządzone wskutek spowodowania utrudnienia ruchu lotniczego lub kolizji ze statkiem powietrznym;
7) wyrządzone wskutek wyczynowego uprawiania sportu lub wskutek uprawiania sportów wysokiego ryzyka;
8) wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń;
9) powstałe w środowisku naturalnym, polegające na jego zanieczyszczeniu lub skażeniu oraz w drzewostanie lasów i parków;
10) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży: gotówki, papierów wartościowych, bonów towarowych, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, przedmiotów o charakterze zabytkowym, archiwalnym lub unikatowym;
11) powstałe wskutek powolnego działania temperatury, gazów, dymu, sadzy, ścieków, zagrzybienia, wibracji oraz działania hałasu;
12) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej;
13) związane z dostępem lub korzystaniem z sieci komputerowych lub Internetu;
14) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży: dokumentów, nośników danych, danych;
15) powstałe z tytułu uczestnictwa w polowaniach;
16) powstałe w mieniu, z którego osoba fizyczna wskazana w umowie ubezpieczenia jako Ubezpieczony oraz osoby, o których mowa w § 19 ust. 3, korzystały na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy, z wyłączeniem krótkotrwałego (do 90 dni) używania pomieszczeń wraz z ich wyposażeniem podczas wyjazdów turystycznych, służbowych, integracyjnych lub podczas nauki;
17) wyrządzone przez posiadane psy agresywne;
18) powstałe z tytułu posiadania lub używania koni;
19) powstałe z tytułu posiadania lub używania jednostek pływających;
20) powstałe z tytułu posiadania lub używania broni palnej, pneumatycznej oraz amunicji do tej broni;
21) wyrządzone w związku z posiadaniem lub używaniem pojazdów mechanicznych nie podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych;
22) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, aktów terroryzmu, strajków, niepokojów społecznych;
23) powstałe w wyniku udziału w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg;
24) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego, skażenia radioaktywnego;
25) których wartość nie przekracza 100 zł;
26) wynikające z konieczności podjęcia działań bądź zaniechania, określonego w decyzji administarcyjnej.

2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej będącej przedmiotem ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń, które dotyczą naruszenia dóbr osobistych innych niż życie i zdrowie człowieka.

4. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywien sądowych i administracyjnych, zadatków, roszczeń z tytułu odstąpienia od umowy, podatków, należności publicznoprawnych i opłat manipulacyjnych, do zapłacenia których Ubezpieczony jest zobowiązany.

SUMA GWARANCYJNA

§ 21

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie ubezpieczenia i wynosi 50 000 zł.

2. Wypłata odszkodowania lub kosztów wymienionych w ust. 3 oraz w § 34 ust. 3, powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej o wypłaconą kwotę.

3. W ramach sumy gwarancyjnej PZU zobowiązany jest do pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi:
1) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU;
2) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności, jeżeli PZU zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów;
3) kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

§ 22

1. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 36, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU, jeżeli PZU nie wyraził na to uprzedniej zgody.

2. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe jak i renty, PZU zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
1) świadczenie jednorazowe;
2) renty czasowe;
3) renty dożywotnie.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE DOM

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 23

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizowanie oraz pokrycie przez PZU kosztów usług assistance, o których mowa w § 24, w razie zajścia w okresie ubezpieczenia zdarzenia ubezpieczeniowego w miejscu ubezpieczenia.

2. Usługi assistance, o których mowa w § 24, są świadczone wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 24

1. (**Pomoc medyczna w miejscu ubezpieczenia**) W przypadku, gdy wskutek zajścia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej, PZU zobowiązuje się do zorganizowania i pokrycia kosztów:
1) udzielenia Ubezpieczonemu przez lekarza pierwszej telefonicznej porady dotyczącej sposobu postępowania, organizacji pierwszej pomocy i planowania leczenia;

2) jednej wizyty lekarza u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu), maksymalnie do kwoty 500 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe; PZU nie pokrywa kosztów dodatkowych badań diagnostycznych zleconych podczas tej wizyty;
3) wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (koszty honorarium i dojazdu) w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki, trwającej nie dłużej niż 48 godzin od zaistnienia nieszczęśliwego wypadku, maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe;
4) transportu Ubezpieczonego z miejsca ubezpieczenia do najbliższego szpitala danej specjalności maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe.

2. (**Pomoc w przypadku hospitalizacji**) W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego trwającej dłużej niż 7 dni, będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, po uzyskaniu od lekarza leczącego informacji o przewidywanym czasie pobytu Ubezpieczonego w szpitalu, PZU zobowiązuje się do:
1) zorganizowania przewozu dziecka Ubezpieczonego w wieku do lat 15 wraz z osobą towarzyszącą, do miejsca zamieszkania osoby wyznaczonej albo innego miejsca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wskazanego przez osobę wyznaczoną oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 400 zł za osobę na każde zdarzenie ubezpieczeniowe; usługa ta realizowana jest na pisemny wniosek opiekuna prawnego dziecka;
2) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się dzieci Ubezpieczonego w wieku do lat 15 oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 400 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe;
3) zorganizowania przewozu osoby wyznaczonej do miejsca ubezpieczenia, w którym znajdują się osoby niesamodzielne oraz pokrycia kosztów takiego przewozu, maksymalnie do kwoty 400 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe;
4) zorganizowania opieki nad psami (nie dotyczy psów agresywnych) i kotami Ubezpieczonego znajdującymi się w miejscu ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiej opieki, maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe (koszty nie pokrywają zakupu karmy i środków niezbędnych do opieki); w przypadku wyczerpania się sumy, o której mowa w zdaniu poprzednim, PZU zorganizuje i pokryje koszty transportu wyżej wymienionych zwierząt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do osoby wskazanej przez Ubezpieczonego, mogącej podjąć się opieki nad nimi, albo do najbliższego schroniska dla zwierząt;
5) zorganizowania dla Ubezpieczonego transportu ze szpitala, w którym był hospitalizowany, do miejsca ubezpieczenia oraz pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe; o sposobie i środku transportu decyduje lekarz leczący;
6) zorganizowania i pokrycia kosztów wizyty pielęgniarki u Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia (kosztów honorarium i dojazdu), maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe, w celu zapewnienia Ubezpieczonemu opieki przez okres wskazany przez lekarza leczącego, nie dłużej jednak niż przez 3 dni od dnia wypisania Ubezpieczonego ze szpitala; usługa ta obejmuje zabiegi lecznicze zalecone przez lekarza leczącego Ubezpieczonego;
7) zorganizowania dostarczenia do miejsca ubezpieczenia, którego zgodnie z zaleceniem lekarza leczącego, Ubezpieczony nie może opuszczać, podstawowych artykułów żywnościowych i higienicznych oraz leków, maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe; koszty zakupu tych artykułów i leków ponosi Ubezpieczony; leki wydawane na receptę dostarczane są pod warunkiem przekazania przez Ubezpieczonego przedstawicielowi Centrum Pomocy prawidłowo wystawionej recepty na dany lek, a w przypadku e-recepty przekazania numeru PESEL oraz kodu recepty.

3. Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednej z usług, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, w związku z zajściem jednego nieszczęśliwego wypadku lub jednego nagłego zachorowania, wyłącza możliwość skorzystania z drugiej z tych usług, w związku z tym samym nieszczęśliwym wypadkiem lub nagłym zachorowaniem.

4. (**Interwencja w miejscu ubezpieczenia**) W przypadku, gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone i nie nadaje się do zamieszkania, PZU zobowiązuje się do:
1) zorganizowania pobytu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe przez okres 3 dni następujących bezpośrednio po dniu zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego, maksymalnie do kwoty 300 zł za jedną dobę hotelową za każdą z ww. osób w hotelu i na każde zdarzenie ubezpieczeniowe oraz pokrycia kosztów transportu ww. osób wraz z bagażem podręcznym, maksymalnie do 100 zł;
2) zorganizowania transportu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskim Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego, znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz pokrycia kosztów takiego transportu maksymalnie do kwoty 300 zł; na każde zdarzenie ubezpieczeniowe, jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, o którym mowa w niniejszym ustępie, miejsce ubezpieczenia zostanie przywrócone do stanu umożliwiającego zamieszkanie, PZU pokryje koszt powrotu Ubezpieczonego wraz z osobami bliskimi Ubezpieczonego, z którymi Ubezpieczony zamieszkuje i prowadzi wspólne gospodarstwo domowe oraz bagażem podręcznym do miejsca ubezpieczenia, maksymalnie do kwoty 300 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe;
3) zorganizowania transportu mienia Ubezpieczonego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia w tym załadunek i rozładunek, pojazdem mechanicznym o ładowności do 3,5 ton do miejsca wskazanego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 500 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe;
4) zorganizowania i pokrycia kosztów dozoru miejsca ubezpieczenia przez okres nie dłuższy niż 48 godzin od zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego i pokrycia kosztów takiego dozoru, maksymalnie do kwoty 2 000 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe.

5. Skorzystanie przez Ubezpieczonego z jednej z usług, o których mowa w ust. 4 pkt 1 i 2 w związku z zajściem jednego zdarzenia ubezpieczeniowego, wyłącza możliwość skorzystania z drugiej z tych usług w związku z tym samym zdarzeniem ubezpieczeniowym.

6. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, przepięcia, dewastacji lub

kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU zobowiązuje się do:

1) z zastrzeżeniem ust. 7, zorganizowania i pokrycia kosztów interwencji specjalisty, tj. kosztów dojazdu oraz robocizny, niżej wymienionych specjalistów:
   a) ślusarza – w przypadku konieczności wymiany zamków w miejscu ubezpieczenia po kradzieży z włamaniem lub usunięcia awarii drzwi zewnętrznych,
   b) elektryka – w przypadku uszkodzenia instalacji elektrycznej w miejscu ubezpieczenia,
   c) hydraulika – w celu interwencji w miejscu ubezpieczenia mającej zapobiec jego zalaniu albo powiększeniu już powstałego zalania,
   d) szklarza – w przypadku uszkodzenia szyb w oknach i drzwiach zewnętrznych w miejscu ubezpieczenia,
   e) technika urządzeń grzewczych – w przypadku, gdy temperatura w miejscu ubezpieczenia spadnie poniżej 5 stopni C;
2) zorganizowania transportu powrotnego Ubezpieczonego do miejsca ubezpieczenia z miejsca położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, środkiem transportu wskazanym przez PZU, oraz pokrycia kosztów takiego transportu, maksymalnie do kwoty 150 zł na każde zdarzenie ubezpieczeniowe, jeżeli Ubezpieczony w chwili zajścia ww. zdarzenia ubezpieczeniowego znajduje się w odległości co najmniej 30 km od miejsca ubezpieczenia, a w związku z zajściem tego zdarzenia ubezpieczeniowego jego obecność w miejscu ubezpieczenia jest niezbędna.

7. PZU organizuje i pokrywa koszty maksymalnie 4 interwencji specjalisty, o których mowa w ust. 6 pkt 1, maksymalnie do kwoty 600 zł na każdą interwencję w odniesieniu do wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych.

8. (**Usługi informacyjne**) W przypadku, gdy wskutek zaistnienia nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia, Ubezpieczony potrzebuje pomocy medycznej PZU, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących położonych najbliżej miejsca ubezpieczenia placówek medycznych oraz aptek.

9. W przypadku hospitalizacji Ubezpieczonego będącej wynikiem nieszczęśliwego wypadku w miejscu ubezpieczenia lub nagłego zachorowania w miejscu ubezpieczenia PZU, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących powiadomienia rodziny Ubezpieczonego o jego hospitalizacji i stanie zdrowia.

10. W przypadku gdy wskutek zajścia zdarzenia losowego, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, awarii drzwi zewnętrznych, awarii instalacji, dewastacji lub kradzieży z włamaniem, miejsce ubezpieczenia zostało uszkodzone, PZU, na wniosek Ubezpieczonego, organizuje i pokrywa koszty usług informacyjnych dotyczących numerów telefonów służb użyteczności publicznej oraz usługodawców (hydraulik, szklarz, ślusarz, technik urządzeń grzewczych, elektryk), działających w pobliżu miejsca ubezpieczenia.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 25

1. Odpowiedzialność PZU jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało:

1) z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapewnienie organizacji lub pokrycie kosztów usług assistance przewidzianych w OWU odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności; to wyłączenie nie dotyczy usług assistance, o których mowa w § 24 ust. 1, 2, 8 i 9;
2) z winy umyślnej osoby, z którą Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym; to wyłączenie nie dotyczy usług assistance, o których mowa w § 24 ust. 1, 2, 8 i 9.

2. Ponadto, odpowiedzialność PZU jest wyłączona, jeżeli zdarzenie ubezpieczeniowe powstało w związku:

1) z działaniami wojennymi, stanem wojennym, stanem wyjątkowym, aktami terroryzmu, strajkami lub niepokojami społecznymi;
2) ze szkodami górniczymi w rozumieniu prawa górniczego;
3) ze szkodami powstałymi wskutek zawilgocenia miejsca ubezpieczenia z powodu nieszczelności instalacji wodnej, centralnego ogrzewania lub kanalizacyjnej, klimatyzacji lub niewłaściwej wentylacji pomieszczeń, a także kondensacji na powierzchni rur lub ścian wilgoci zawartej w powietrzu;
4) ze szkodami powstałymi wskutek przenikania wód podziemnych;
5) ze szkodami powstałymi wskutek przemarzania elementów konstrukcyjnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych;
6) ze szkodami powstałymi wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego i elektromagnetycznego oraz skażenia radioaktywnego;
7) z pozostawaniem przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości albo w stanie po użyciu alkoholu, lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, chyba że nie miało to wpływu na zajście zdarzenia ubezpieczeniowego;
8) ze szkodami powstałymi wskutek upadku drzewa w wyniku jego wycinania lub przycinania przez Ubezpieczonego bez pozwolenia, o ile takie pozwolenie jest wymagane przepisami prawa;
9) z próbą samobójstwa Ubezpieczonego;
10) z uczestnictwem Ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej;
11) z udziałem Ubezpieczonego w strajkach, rozruchach, zamieszkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg.

3. Ponadto odpowiedzialność PZU jest wyłączona, jeżeli konieczność pomocy medycznej w miejscu ubezpieczenia lub pomocy w przypadku hospitalizacji jest związana z:

1) chorobami przewlekłymi Ubezpieczonego;
2) ciążą po szóstym miesiącu jej trwania;
3) rozstrojem zdrowia wynikającym ze spożycia alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych lub środków zastępczych, w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii.

4. Z zakresu odpowiedzialności PZU polegającej na świadczeniu usług assistance, o których mowa w § 24 ust. 6 pkt 1, wyłączone są:

1) usługi elektryka świadczone w związku z uszkodzeniami żarówek lub bezpieczników;
2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, zatkaniem zlewu, umywalki, wanny, brodzika;
3) usługi hydraulika polegające na naprawie lub wymianie baterii, które są elementami armatury;
4) usługi technika urządzeń grzewczych w związku z uszkodzeniem instalacji fotowoltaicznej;
5) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem podziemnych rur instalacji kanalizacyjnych, gazowych lub

wodociągowych lub podziemnych linii energetycznych lub wszystkich tych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiadają administracja budynku, w którym znajduje się miejsce ubezpieczenia lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego;

6) usługi świadczone w związku z uszkodzeniem urządzeń elektrycznych gospodarstwa domowego, maszyn i urządzeń służących do prowadzenia działalności gospodarczej oraz ich podłączenia do sieci elektrycznej i wodno-kanalizacyjnej;
7) usługi świadczone w związku z uszkodzeniami, o istnieniu których Ubezpieczony wiedział przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
8) usługi polegające na konserwacji instalacji;
9) usługi ślusarza świadczone w związku z usunięciem awarii drzwi zewnętrznych prowadzących do pomieszczenia garażowego;
10) usługi wynikające z naturalnego zużycia się części lub materiałów eksploatacyjnych;
11) usługi powstałe wskutek niewłaściwej lub niezgodnej z instrukcją producenta – instalacji, naprawy, przeróbki lub zmiany konstrukcyjnej dotyczącej tej instalacji.

5. Z odpowiedzialności PZU wyłączone są koszty usług assistance poniesione przez Ubezpieczonego bez zgody Centrum Pomocy, chyba że skontaktowanie się z Centrum Pomocy w sposób określony w § 37 nie było możliwe, z zastrzeżeniem § 38 ust. 1.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

§ 26

1. Umowa ubezpieczenia zawierana jest za pośrednictwem Banku, który wykonuje w imieniu lub na rzecz PZU czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego. Zawarcie umowy ubezpieczenia może nastąpić przy jednoczesnej obecności Ubezpieczającego i Banku albo przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct).
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku Ubezpieczającego o zawarcie umowy ubezpieczenia. Wniosek stanowi integralną część umowy ubezpieczenia.
3. Bank doręcza Ubezpieczającemu OWU i dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym, przed zawarciem umowy ubezpieczenia. OWU i dokument zawierający informacje o produkcie ubezpieczeniowym jest również udostępniany na stronie internetowej www.ing.pl.
4. Umowa ubezpieczenia zawierana jest w okresie obowiązywania umowy o kredyt.
5. Zawarcie umowy direct następuje po uprzednim:
1) zapoznaniu się z Regulaminem, o ile jest wymagany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, oraz jego zaakceptowaniu przez Ubezpieczającego;
2) zaakceptowaniu OWU przez Ubezpieczającego;
3) złożeniu przez Ubezpieczającego wniosku, za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, o zawarcie umowy ubezpieczenia.

Zawarcie umowy direct następuje z chwilą zaakceptowania przez Ubezpieczającego oferty ubezpieczenia zgodnie z Regulaminem.
6. Bank po zawarciu umowy direct przekazuje Ubezpieczającemu polisę wraz z OWU i dokumentem zawierającym informacje o produkcie ubezpieczeniowym.
7. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na okres jednego roku z możliwością jej automatycznego zawarcia się, tj. bez składania odrębnego oświadczenia woli, na kolejne roczne okresy ubezpieczenia, na zasadach określonych w ust. 8 i 9.
8. Umowa ubezpieczenia automatycznie zawiera się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, na kolejny okres ubezpieczenia wynoszący jeden rok, jeżeli spełnione zostały łącznie poniższe przesłanki:
1) Ubezpieczający do końca rocznego okresu ubezpieczenia określonego w dotychczasowej umowie ubezpieczenia, nie złoży oświadczenia o niewyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny roczny okres ubezpieczenia oraz
2) PZU nie złoży najpóźniej na 30 dni przed upływem rocznego okresu ubezpieczenia określonego w dotychczasowej umowie ubezpieczenia, oświadczenia woli o niewyrażeniu zgody na automatyczne zawarcie się umowy ubezpieczenia na kolejny roczny okres ubezpieczenia oraz
3) najpóźniej w ostatnim dniu rocznego okresu ubezpieczenia określonego w dotychczasowej umowie ubezpieczenia, została zapłacona w całości składka ubezpieczeniowa za ten roczny okres ubezpieczenia oraz
4) najpóźniej w ostatnim dniu rocznego okresu ubezpieczenia określonego w dotychczasowej umowie ubezpieczenia, została zapłacona pierwsza rata składki ubezpieczeniowej za ten kolejny roczny okres ubezpieczenia.

9. Automatyczne zawarcie się, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny roczny okres ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 7, następuje na warunkach obowiązujących dla dotychczasowej umowy ubezpieczenia.
10. Zawarcie umowy ubezpieczenia na każdy roczny okres ubezpieczenia PZU potwierdza dokumentem ubezpieczenia.
11. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na Ubezpieczającym.
12. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek Ubezpieczonego) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU, PZU może podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.
13. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek:
1) PZU doręcza Ubezpieczającemu dodatkowo OWU w takiej liczbie egzemplarzy jaka odpowiada ilości Ubezpieczonych w tej umowie;
2) Ubezpieczający zobowiązany jest doręczyć Ubezpieczonemu OWU na piśmie lub za zgodą Ubezpieczonego na innym trwałym nośniku; w przypadku umowy ubezpieczenia, w której okres ubezpieczenia rozpoczyna się później niż w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, OWU powinny być doręczone Ubezpieczonemu przed objęciem go ochroną ubezpieczeniową; przekazanie OWU na innym trwałym nośniku wymaga uprzedniej zgody Ubezpieczonego; na żądanie PZU Ubezpieczający zobowiązany jest przedstawić dowód wykonania tej powinności.

14. Ubezpieczony może żądać, by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU, w zakresie w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego.
15. Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia składając oświadczenie w tym zakresie.

Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy PZU nie poinformował Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy ubezpieczenia, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.

16. W przypadku zawarcia umowy direct, w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia składając pisemne oświadczenie w tym zakresie, wynosi 30 dni od dnia poinformowania o zawarciu umowy direct lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie o odstąpieniu zostało wysłane.
17. Ubezpieczający może w każdym czasie rozwiązać umowę ubezpieczenia poprzez złożenie oświadczenia o jej wypowiedzeniu. W takim przypadku umowa ubezpieczenia rozwiązuje się z dniem, w którym zostało złożone oświadczenie o jej wypowiedzeniu.
18. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytuje przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
19. W czasie trwania umowy ubezpieczenia Ubezpieczający obowiązany jest zawiadomić PZU o zmianie okoliczności wymienionych w ust. 18 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.
20. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek, obowiązki określone w ust. 18 i 19 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
21. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 18–20, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 18–20 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie ubezpieczeniowe przewidziane umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 27

1. Składka ubezpieczeniowa jest ustalana według taryfy obowiązującej na dzień zawarcia umowy ubezpieczenia, w zależności od:
   1) wysokości udzielonego kredytu;
   2) rodzaju pakietu ubezpieczenia.
2. Składka ubezpieczeniowa za pierwszy roczny okres ubezpieczenia za wybrany przez Ubezpieczającego pakiet ubezpieczenia opłacana jest w dwunastu miesięcznych ratach w wysokości i terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
3. W przypadku automatycznego zawarcia, tj. bez składania odrębnych oświadczeń woli, umowy ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia zgodnie z § 26 ust. 7–8, składka ubezpieczeniowa z tytułu umowy ubezpieczenia płatna jest w dwunastu miesięcznych ratach w terminie określonym w umowie ubezpieczenia.
4. Jeżeli zapłata raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za dzień zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień uznania rachunku bankowego PZU pełną, wymagalną kwotą raty składki ubezpieczeniowej określoną w umowie ubezpieczenia.
5. Składka ubezpieczeniowa nie podlega indeksacji.
6. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia, wypowiedzenie umowy ubezpieczenia nie zwalnia Ubezpieczającego od obowiązku opłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
7. Ubezpieczający zobowiązany jest do zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w którym PZU udzielał ochrony ubezpieczeniowej.
8. Składkę ubezpieczeniową oblicza się za czas trwania ochrony ubezpieczeniowej. W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu ubezpieczenia, Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

POCZĄTEK I KONIEC OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 28

1. Ochrona ubezpieczeniowa w umowie ubezpieczenia zawartej na pierwszy roczny okres ubezpieczenia rozpoczyna się od dnia następnego po zawarciu umowy ubezpieczenia, jednakże nie wcześniej niż w dniu, w którym nastąpiło uruchomienie kredytu hipotecznego albo jego pierwszej transzy, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Ochrona ubezpieczeniowa w umowie direct zawartej na pierwszy roczny okres ubezpieczenia rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
3. Ochrona ubezpieczeniowa w umowie ubezpieczenia zawartej na kolejny roczny okres ubezpieczenia rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
4. Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:
   1) z upływem rocznego okresu ubezpieczenia, chyba że umowa ubezpieczenia automatycznie zawrze się na kolejny roczny okres ubezpieczenia zgodnie z § 26 ust. 8–9;
   2) z dniem rozwiązania umowy o kredyt albo z dniem całkowitej spłaty kredytu hipotecznego;
   3) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy o kredyt;
   4) z dniem, w którym Ubezpieczający złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia;
   5) z dniem doręczenia Ubezpieczającemu oświadczenia PZU o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem pierwszej raty składki ubezpieczeniowej, a rata ta nie została zapłacona w terminie;
   6) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania spowoduje ustanie odpowiedzialności;
   7) z dniem rozwiązania umowy ubezpieczenia za porozumieniem Stron;
   8) z dniem zawarcia nowej umowy ubezpieczenia w przypadku, o którym mowa w § 7 ust. 7;
   9) z dniem wyczerpania sumy gwarancyjnej – w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym;
   10) z chwilą unicestwienia przedmiotu ubezpieczenia – w zakresie tego przedmiotu;

11) z dniem odstąpienia Ubezpieczającego od umowy ubezpieczenia w przypadkach, o których mowa w § 26 ust. 15 i 16;
12) z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę – w razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia.

5. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa wygasa w zakresie ubezpieczenia ruchomości domowych i stałych elementów, odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym oraz assistance dom wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia budynków i lokali mieszkalnych.

6. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ubezpieczenia garażu wygasa wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego jednorodzinnego.

7. Ponadto ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ubezpieczenia budowli wygasa wraz z wygaśnięciem ochrony ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczenia budynku mieszkalnego jednorodzinnego.

8. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia PZU wyklucza udzielenie zgody na przeniesienie praw z umowy ubezpieczenia. W razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia ochrona ubezpieczeniowa wygasa z chwilą przejścia własności przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

WYPŁATA ODSZKODOWANIA, OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU

§ 29

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego PZU przeprowadza postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego tego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń, wysokości odszkodowania.

2. PZU wypłaca odszkodowanie lub zwraca koszty na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

3. Odszkodowanie wypłaca się:
1) w ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych:
a) Bankowi – na wskazany przez Bank rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, z zastrzeżeniem ust.4,
b) Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy, jeżeli Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa niż 5 000 PLN,
c) spadkobiercom – na wskazany przez nich rachunek bankowy, gdy szkoda powstała w mieniu należącym do masy spadkowej:
– jeżeli Ubezpieczony nie złożył oświadczenia o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku albo złożył takie oświadczenie, lecz wartość odszkodowania jest niższa, niż 5 000 zł,
– jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, ale wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku; w tym przypadku spadkobiercom wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku;
2) w ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczonemu – na wskazany przez niego rachunek bankowy;
3) w ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym poszkodowanemu.

4. Jeżeli Ubezpieczony złożył oświadczenie o przeniesieniu swoich praw do odszkodowania z umowy ubezpieczenia na rzecz Banku, a wysokość odszkodowania przekracza wartość zobowiązań kredytobiorcy wobec Banku, wówczas Ubezpieczonemu wypłacana jest kwota wynikająca z różnicy pomiędzy kwotą odszkodowania a kwotą zobowiązań wobec Banku.

5. PZU wypłaca świadczenie w terminie 30 dni licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu ubezpieczeniowym.

6. Jeżeli, w terminie określonym w ust. 5, wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, odszkodowanie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 5.

7. PZU jest zobowiązany:
1) po otrzymaniu zawiadomienia o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania; w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, zawiadomienie o wystąpieniu zdarzenia ubezpieczeniowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w tym przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy ubezpieczenia;
2) jeżeli w terminach określonych w ust. 5 i 6 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie:
a) osoby zgłaszającej roszczenie oraz
b) Ubezpieczonego w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
– o przyczynach niemożności zaspokojenia ich roszczeń w całości lub w części, a także do wypłaty bezspornej części odszkodowania;
3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie:
a) osoby występującej z roszczeniem oraz
b) Ubezpieczonego, w przypadku umowy ubezpieczenia zawartej na cudzy rachunek, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie
– wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniające całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
4) do udostępnienia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;

5) do udostępnienia osobom, o których mowa w pkt 4, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
6) na żądanie Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, do udostępnienia posiadanych przez siebie informacji związanych ze zdarzeniem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności zdarzenia ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania;
7) na żądanie Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, do przekazania informacji o oświadczeniach złożonych przez nich na etapie zawierania umowy ubezpieczenia na potrzeby oceny ryzyka ubezpieczeniowego lub kopii dokumentów sporządzonych na tym etapie.

§ 30

Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, zobowiązany jest zwrócić niezwłocznie PZU odszkodowanie wypłacone za te przedmioty albo zrzec się praw do tych przedmiotów na rzecz PZU. W razie odzyskania przedmiotów w stanie uszkodzonym lub niekompletnym, zwrotowi na rzecz PZU podlega kwota odpowiadająca wartości przedmiotu w dniu odzyskania.

ROSZCZENIE REGRESOWE

§ 31

1. Z dniem wypłaty przez PZU odszkodowania roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na PZU do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli PZU pokrył tylko część szkody, Ubezpieczonemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniami PZU.
2. Nie przechodzą na PZU roszczenia Ubezpieczonego przeciwko osobom, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym.
3. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody PZU zrzekł się roszczenia przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę albo je ograniczył, PZU może odmówić wypłaty odszkodowania lub je zmniejszyć. Jeżeli zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia zostanie ujawnione po wypłacie przez PZU odszkodowania, wówczas PZU przysługuje prawo dochodzenia od Ubezpieczonego zwrotu całości lub części wypłaconego odszkodowania.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO I UBEZPIECZONEGO

§ 32

1. Ubezpieczony ma obowiązek:
1) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa z zakresu ochrony przeciwpożarowej;
2) przestrzegać obowiązujących przepisów prawa dotyczących obowiązków właścicieli nieruchomości utrzymania czystości i porządku w zakresie uprzątnięcia błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z chodników położonych wzdłuż nieruchomości;
3) utrzymywać przedmiot ubezpieczenia w należytym stanie technicznym, w tym przeprowadzać jego przeglądy techniczne oraz okresowe kontrole, a także przeprowadzać jego bieżącą konserwację;
4) stosować się do zaleceń producentów i dostawców urządzeń technicznych;
5) stosować właściwe środki ochronne w celu zabezpieczenia instalacji wodnych i centralnego ogrzewania oraz ich wyposażenia instalacyjnego przed mrozem, w szczególności utrzymywać właściwą temperaturę w pomieszczeniach oraz zakręcić zawory i spuścić wodę z instalacji w obiektach nieużywanych;
6) przestrzegać zaleceń producenta dotyczących składowania materiałów, o których mowa w § 3 ust. 4;
7) utrzymywać w należytym stanie technicznym maszty, w tym przeprowadzać ich przeglądy techniczne oraz okresowe kontrole, a także przeprowadzać ich bieżącą konserwację, jeżeli obowiązek ich konserwacji należy do Ubezpieczonego;
8) zapewnić, aby w okresie ubezpieczenia były spełnione warunki w zakresie zabezpieczenia ubezpieczonego mienia, o których mowa w § 33, w tym zamykać otwory (na przykład okna i drzwi) w sposób określony w § 33.

2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub wskutek rażącego niedbalstwa obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względom słuszności, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym w razie naruszenia z winy umyślnej obowiązków, o których mowa w ust. 1, PZU wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 33

1. Mienie powinno być zabezpieczane w następujący sposób:
1) ściany, podłogi, stropy, dachy w lokalu mieszkalnym, budynku mieszkalnym jednorodzinnym, garażu, budowli są tak zamocowane i osadzone, że nie jest możliwe ich zdemontowanie bez równoczesnego ich uszkodzenia lub zniszczenia;
2) wszelkie otwory w ścianach, stropach, podłogach, dachach w lokalu mieszkalnym, budynku mieszkalnym jednorodzinnym, garażu, budowli są zamykane i zabezpieczane w sposób, który uniemożliwia osobom trzecim dostęp do wnętrza lub uniemożliwia wydostanie przedmiotów z wnętrza bez użycia siły lub narzędzi; okna, drzwi balkonowe lub tarasowe mogą być rozszczelniane w taki sposób, że skrzydło okna lub drzwi tworzy mikroszczelinę w odniesieniu do framugi, ale w dalszym ciągu nie można ich otworzyć bez pozostawienia śladów użycia siły lub narzędzi;
3) drzwi zewnętrzne, za wyjątkiem drzwi balkonowych lub tarasowych, do lokalu mieszkalnego, budynku mieszkalnego jednorodzinnego są zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub wielopunktowy lub mechaniczno-elektroniczny;
4) drzwi zewnętrzne do pomieszczenia gospodarczego poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenia gospodarczego poza budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, pomieszczenia garażowego, garażu, budowli są zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową; za równorzędne zamknięcie drzwi zewnętrznych do pomieszczenia gospodarczego poza lokalem mieszkalnym, pomieszczenia gospodarczego poza budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, pomieszczenia garażowego, garażu PZU uznaje także elektroniczny system zamykania bramy;
5) klucze i inne urządzenia przeznaczone do otwierania zamków są w posiadaniu wyłącznie: ubezpieczonego lub osoby przez niego upoważnionej; nie dotyczy to pomieszczeń gospodarczych poza lokalem mieszkalnym współużytkowanych z innymi osobami.

2. PZU na podstawie oceny ryzyka może określić indywidualne warunki w zakresie zabezpieczenia ubezpieczanego mienia.

PZU może uzależnić zawarcie umowy ubezpieczenia od dokonania jego oględzin.

§ 34

1. W razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest:
   1) użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, między innymi wezwać straż pożarną oraz zawiadomić jednostkę policji, o ile zachodzi taka potrzeba (w szczególności w przypadku kradzieży z włamaniem lub rabunku);
   2) zabezpieczyć możność dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę oraz udzielić PZU pomocy dostarczając posiadane informacje oraz dokumenty niezbędne do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.
2. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1 pkt 1, PZU wolny jest od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.
3. PZU zobowiązany jest, w granicach odpowiednio sumy ubezpieczenia bądź sumy gwarancyjnej, zwrócić koszty wynikłe z zastosowania środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli środki te były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne. Jeżeli przedmiotowe koszty poniesione zostały na polecenie PZU, to zwracane są one w pełnej wysokości.
4. W ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych oraz ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest nie dokonywać w uszkodzonych przedmiotach ubezpieczenia żadnych zmian i nie dokonywać ich naprawy, jeżeli zmiany i naprawa nie są uzasadnione koniecznością zabezpieczenia pozostałych przedmiotów po szkodzie lub zmniejszenia rozmiaru szkody, bez uprzedniego przeprowadzenia oględzin przez PZU lub jego przedstawiciela, chyba że PZU lub jego przedstawiciel nie przeprowadził takich oględzin w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie.
5. Ubezpieczający lub Ubezpieczony obowiązany jest udzielić przedstawicielowi PZU pomocy i wyjaśnień w uzyskaniu informacji odnośnie okoliczności zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego, przyczyn powstania szkody, jej przedmiotu i rozmiaru.
6. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 4 i 5, niezbędne jest do ustalenia odpowiedzialności PZU.

§ 35

1. W ubezpieczeniu budynków i lokali mieszkalnych oraz ubezpieczeniu ruchomości domowych i stałych elementów Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego zajścia.
2. W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest zawiadomić PZU o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jego zajścia lub powzięcia wiadomości o zdarzeniu ubezpieczeniowym.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa w ust. 1 i 2, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.

§ 36

W ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym:
1) w razie wystąpienia przez poszkodowanego z roszczeniem o odszkodowanie, Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU;
2) w razie wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w pkt 1, na drogę sądową, Ubezpieczający lub Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU;
3) Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego;
4) w razie zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego Ubezpieczający lub Ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia aktywnej współpracy z PZU w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

§ 37

W ubezpieczeniu assistance dom, w celu skorzystania z usług assistance, o których mowa w § 24, Ubezpieczony (lub osoba działająca w jego imieniu) powinien niezwłocznie po zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego zawiadomić telefonicznie o zdarzeniu ubezpieczeniowym Centrum Pomocy, którego numer telefonu jest wskazany w polisie i podać następujące informacje:
1) imię i nazwisko Ubezpieczonego;
2) adres miejsca ubezpieczenia;
3) numer telefonu, pod którym Centrum Pomocy może skontaktować się z Ubezpieczonym lub osobą działająca w jego imieniu;
4) opis zdarzenia oraz rodzaj potrzebnej pomocy.

§ 38

1. Jeżeli Ubezpieczony lub osoba występująca w jego imieniu z przyczyn niezależnych od siebie nie mogła skontaktować się z Centrum Pomocy w sposób określony w § 37, zobowiązana jest w ciągu 7 dni od dnia, w którym skontaktowanie się z Centrum Pomocy stało się możliwe, powiadomić o zajściu zdarzenia ubezpieczeniowego. Ponadto Ubezpieczony lub osoba występująca w jego imieniu zobowiązana jest podać przyczynę niemożności skontaktowania się z Centrum Pomocy.
2. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku powiadomienia o zaistniałym zdarzeniu ubezpieczeniowym w terminie określonym w ust. 1, PZU może odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli naruszenie to uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia ubezpieczeniowego.
3. Skutki braku zawiadomienia PZU o zdarzeniu ubezpieczeniowym nie nastąpią, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
4. Jeżeli Ubezpieczony wskutek niemożności skontaktowania się z Centrum Pomocy, w sposób określony w § 37, we własnym zakresie zorganizował i pokrył koszty usług assistance, PZU zobowiązany jest do zwrotu Ubezpieczonemu poniesionych przez niego tych kosztów do wysokości faktycznie poniesionych, nie więcej jednak niż do wysokości limitu odpowiedzialności dla danej usługi assistance, ustalonego w ubezpieczeniu assistance dom, a jeżeli limit ten nie został ustalony – maksymalnie do kwoty odpowiadającej średniej cenie wykonania tego typu usługi na terenie miejscowości, w której usługa ta została wykonana. Podstawą rozpatrzenia

zgłoszonego roszczenia jest złożenie przez Ubezpieczonego imiennych rachunków i dowodów ich zapłaty.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 39

1. Reklamację, skargę lub zażalenie składa się w każdej jednostce PZU obsługującej klienta.
2. Reklamacja, skarga lub zażalenie mogą być złożone:
   1) na piśmie – osobiście albo wysłane przesyłką pocztową w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe, na przykład pisząc na adres: PZU SA ul. Postępu 18A, 02-676 Warszawa (adres tylko do korespondencji);
   2) na piśmie – wysłane na adres do doręczeń elektronicznych PZU SA w rozumieniu ustawy o doręczeniach elektronicznych, począwszy od dnia wpisania tego adresu do bazy adresów elektronicznych;
   3) w formie ustnej – telefonicznie, na przykład dzwoniąc pod numer infolinii 801-102-102, albo osobiście do protokołu podczas wizyty w jednostce, o której mowa w ust. 1;
   4) w postaci elektronicznej – wysyłając e-mail na adres reklamacje@pzu.pl lub wypełniając formularz na www.pzu.pl.
3. PZU rozpatruje reklamację, skargę lub zażalenie i udziela na nie odpowiedzi, bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenie odpowiedzi w terminie, o którym mowa w ust. 3, PZU przekazuje osobie, która złożyła reklamację, skargę lub zażalenie informację, w której:
   1) wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
   2) wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
   3) określa przewidywany termin rozpatrzenia reklamacji, skargi lub zażalenia i udzielenia odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia otrzymania reklamacji, skargi lub zażalenia.
5. Odpowiedź PZU na reklamację, skargę lub zażalenie zostanie dostarczona osobie, która je złożyła:
   1) w przypadku, gdy klientem jest osoba fizyczna – na piśmie, z tym że odpowiedź można dostarczyć pocztą elektroniczną wyłącznie na wniosek klienta;
   2) w przypadku, gdy klientem jest inny podmiot niż wskazany w pkt 1 – na piśmie lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji.
6. Osobie fizycznej, która złożyła reklamację przysługuje prawo wniesienia do Rzecznika Finansowego wniosku dotyczącego:
   1) nieuwzględnienia roszczeń w trybie rozpatrywania reklamacji;
   2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą tej osoby w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.
7. Reklamacje, skargi i zażalenia rozpatrywane są przez jednostki organizacyjne PZU, które są właściwe ze względu na przedmiot sprawy.
8. Reklamacje uregulowane są w ustawie o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym oraz w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń.
9. PZU przewiduje możliwość pozasądowego rozwiązywania sporów.
10. Podmiotem uprawnionym w rozumieniu ustawy o pozasądowym rozpatrywaniu sporów konsumenckich, właściwym dla PZU do pozasądowego rozpatrywania sporów, jest Rzecznik Finansowy, którego adres strony internetowej jest następujący: www.rf.gov.pl.
11. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, będącemu konsumentem, przysługuje prawo zwrócenia się o pomoc do Miejskich i Powiatowych Rzeczników Konsumenta.
12. W przypadku umowy ubezpieczenia zawartej drogą elektroniczną, konsument ma prawo skorzystać z pozasądowego sposobu rozstrzygania sporów i złożyć skargę za pośrednictwem platformy internetowego systemu rozstrzygania sporów (Platforma ODR) zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 524/2013 z dnia 21 maja 2013 r. – adres: http://ec.europa.eu/consumers/odr/. Za działanie Platformy ODR odpowiada Komisja Europejska. Adres poczty elektronicznej do kontaktu z PZU jest następujący: reklamacje@pzu.pl.
13. Językiem stosowanym przez PZU w relacjach z konsumentem jest język polski.
14. PZU podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.
15. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
16. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.